

ob. 68. karl richter orgonaestje

k ol/lk/zs/ll la

1969. január 15.

karl richter, a müncheni bach kórus vezetője szerdán - a h-moll mise sikeres dirigálását követő napon - önálló orgonaestet adott a zeneakadémia nagytermében. műsorán: liszt: b-a-c-h. prelúdium és fuga, mozart: f-moll fantázia című műve és három bach-kompozíció: a „dór toccata és fuga”, a g-dur triószonáta és a c-moll passacaglia szerepelt.

karl richter orgonaművészként is elnyerte budapesti közönségének tetszését./mti/

..

bb. 69. fogadás a finn kereskedelmi küldöttség tiszteletére

t sz/tr/gy/la

1969. január 15.

kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke szerdán este fogadást adott a hazánkban tartózkodó finn kereskedelmi küldöttség tiszteletére. a fogadáson résztvett a magyar gazdasági élet számos vezető képviselője, ott voltak a magyar- finn kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésében érdekelt külkereskedelmi és iparvállalatok vezetői, a külkereskedelmi minisztérium képviselői. résztvett a fogadáson erdem olavi raustila, a finn köztársaság budapesti nagykövete./mti/

..

- v é g e -

- 46 -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

1969. január 16.

ob. 1. új magyar dráma a tanácsköztársaság 50. évfordulója

i pr/hné/zs/gy/la

1969. január 16.

a budapesti nemzeti színház társulata megkezdte száraz györgy „a vezérkari főnök”, című drámájának próbáit. a fiatal író első színpadi művét a tanácsköztársaság 50. évfordulójának szentelte, s hősül a felejthetetlen 133 nap egyik kiemelkedő katonai vezetőjét, stromfeld aurélt választotta. a darab 1919. júliusának, augusztusának történéseit mutatja be. nyomon követi hősét azon az uton, amelyet a monarchia vezérkari tisztii beosztásától a tanácsköztársaság vörös parancsnoki megbízatásáig megtett.

a darabot februári műsorrendjébe illesztette a nemzeti színház. major tamás a rendező, stromfeld aurélt bossenyel ferenc, kun béla alakját avar istván, böhm vilmos szerepét öze lajos formálja meg./mti/

..

bb. 3. partőri szolgálat a balaton mentén

vid-kz/tné/ká/gy/la

1969. január 16.

a déli part teljes hosszában, az északi parton pedig tihany és balatonakarattya között állandósított őrszolgálat vigyáz a balatonra. a partőrök hatósági személyek. ügyelnek a tóhoz közeli területeken a vízjogi rendelkezések megtartására. megakadályozzák és jelentik az engedély nélküli építkezéseket, a homok- és a kőbányászt, ügyelnek az ivó- és szennyvízvezetékek, továbbá a partvédművek épségére. a szolgálat tagjainak ezekben a napokban a tavat borító hatalmas jégtömeg „viselekedésének”, megfigyelése a legfontosabb feladata./mti/

..

ll

- 1 -

ITM

bb. 2. Ütemterv a belvárosi gázfűtési program végrehajtására
1969. január 16.

1 hb/j/1e/gy/la

Budapest télen a belvárosban a legszennyezettebb a levegő, a füst szétterpeszkedik, jelentkezik a szmog. Mindezt az okozza, hogy a nagy kazánokat sokszor erősen füstképző szénrel fűtik. A fővárosi tanács határozata szerint 1972 végéig át kell térni az 5. kerületben és a 13. kerület egy részében - körülbelül a nagykerut-duna-élmunkáshid-váci ut által határolt városrészben - a gázfűtésre.

A határozat végrehajtása rendkívül nagy feladatokat jelent: új vezetékrendszereket kell kiépíteni és új fűtőberendezéseket létesíteni. A gázműveknek ez év közepéig el kell készítenie a teljes ütemtervet a gázfűtési program végrehajtására. Amint ezt elkészítették, a fővárosi tanács közmű- és mélyépítési főigazgatósága egyeztetni a házkezelési főigazgatósággal az áttérés, megnevezését, megvizsgálják, hol lehet a kazánokat földgázzal, s hol kell városi gázzal fűteni, mely lakóépületeknél lehet bevezetni a központi fűtést - gázzal, s hol kell a lakásokba egyedi gázfűtőberendezéseket elhelyezni. Ugyancsak meg kell tárgyalni a legrövidebb időn belül a tárcákkal, a főigazgatóságokkal, a felügyeleti hatóságokkal a belvárosi középületek fűtésének korszerűsítési programját és az ezzel kapcsolatos kérdéseket.

Három év alatt tehát a gázműveknek ismét rendkívül nagy feladatot kell megoldania, s hogy mindez pontosan mennyibe kerül, azt a következő hetekben, hónapokban mérik fel. /mti/

bb. 4. film készül Csontváryról
1969. január 16.

1 pr/hné/zs/gy/la

Befejezte Csontváryról szóló forgatókönyvét Hubay Miklós: a tervek szerint „Cédrusok árverésen”, címmel a Mafilm 1-es stúdiójában készül film belőle. A forgatókönyv nem Csontváry Koszta Tivadar életéről szól, hanem hagyatékának felfedezéséről és megmentéséről, amely önmagában is izgalmas történet.

Folyt. köv./

- 2 -

bb. 4. /film készül.... 1. folyt./

A film a festő halála után pár hónappal kezdődik, 1919 novemberében. Ezekben a napokban indult műtermet keresni egy fiatal építész - a ma is élő Gerlóczy Gedeon - s talált is kiadó helyiséget a Műgyűjtemény környékén, a volt hadikórházban. A szobában összetekert vásznakat lelt, amelyeket éppen árverésre bocsátottak. Felfedezte, hogy a csupán vászonértékük miatt eladandó képek - Csontváry alkotások. A fiatal embernek néhány napja maradt arra, hogy előteremtse a pénzt, amellyel felvehette a harcot az árverésen a konkurenciával. A film tulajdonképpen ezeknek a napoknak és az árverésnek a történetét dolgozza fel.

Hubay Miklósnak ez a negyedik filmje, az előzőek - a Bakuhában, Angyalok földjén, egy szerelem három éjszakája - mind sikert arattak. A Cédrusok árverésen-t a tervek szerint Ranódy László rendező filmesíti meg. /mti/

..

bb. 5. régészeti emlékek a Duna medréről

1 ol/hné/zs/gy/la

1969. január 16.

A Magyar Nemzeti Múzeumnak ugyyszólván állandó szállítói a Duna medrét kotró hajósok. A nagy folyam medrének tisztítása során ugyanis számos értékes, történeti kuriózitásnak számító tárgy kerül felszínre. Leggyakrabban fegyvereket, különféle használati tárgyakat és szárszámokat találunk a folyamágyban. A közelmúltban egyebek között egy 15. századi szépen megmunkált kardot szolgáltatott be Kákonyi János, faddi lakos, a kotróvállalat dolgozója. A kard pengéje teljesen ép, díszes markolatával karvasával szinte egyedül álló kiállítási példány. /mti/

..

bb. 8. több víz Budafokon

1 hi/gk/zs/gy/la

1969. január 16.

Budafok vízellátásának javítására - a Duna medrén át, 500 milliméter átmérőjű vezeték - Szigetszentmiklósról juttatnak majd vizet a kerületi hálózatba. A tervek most készülnek, a medercső még az idén megépül, s ezzel napi 10-15 ezer köbméterrel több vizet kap majd Budafok. /mti/

..

le

- 3 -

bb. 6. harmadik hónapja virágzik a hawai rózsafa fertődön
vid-fm/ká/gy/la 1969. január 16.

a fertődi növénynevelési és növénytermesztési kutató
intézet növényházának előcsarnokát több délszaki növény
disziti. egyebek között az idén is jókora fürtöt érlet a ba-
nán. a legtöbb csodálójá azonban a terebélyes hawai rózsá-
fának akad, amely november óta egymás után bontja ki
élénkpiros virágait. a pompás virágot a hawai lányok nép-
ünnepélyeken, karneválokra hajukba tűzve viselik, most a
fertődi lányoknak is jut belőle egy-egy szál./mti/

..

bb. 7. japánban is „sláger”, a sláger - tánczene-export
1 pr/hné/zs/gy/la 1969. január 16.

a szerzői jogvédő hivatalban érdekes statisztikát állított
össze azokról a magyar táncdalokról, amelyek az elmúlt
két évben keltek el a külföldi slágerpiacon. üzleti könyvekben
43 eladott dal tartanak számon. a két listavezető szörényi
Levente és Dobos Attila. az előbbi szerzőnek hat slágerét -
eljöttél, néma szerelem, fáradt vagyok, ta tarada dam, sárga
rózsa, színes ceruzák - éneklék a világ számos országában,
köztük franciaországban, az nszk-ban, ausztriában, svájcban és
olaszországban. a Dobos Attila-számok közül az Istven Vele,
a tudod, a szervusztok régi barátok, az annál az első... és
a mama talált vevőt, többek között hollandiában és japánban.

fényes szabócs, „mindenkinek van egy álma...”, című slá-
gerét világjoggal vásárolta meg egy nyugati ügynökség, s for-
galmasza a szocialista országok kivételével mindenütt. a kül-
földön is sikeres magyar számok szerzői között több dal-
lal szerepel behár György, Gyulai Gál János, Lovas Róbert,
Nádas Gábor és Payer András./mti/

..

- 4 -

bb. 9. gepida lándzsák debrecenben
vid-fm/ká/gy/la

1969. január 16.

értékes régészeti leletet restauráltak a debreceni déri
muzeumban. gepida lándzsák kerültek a muzeum birtokába a bi-
harkeresztos határában feltárt negyedik századi temetőből.
mesterházi károly muzeológus bukkant rá a gepida harcosok
„nehézfegyverére”, a dőfő és hajító lándzsákra. hasonló
leletet eddig csak csongrád megyében találtak./mti/

..

bb. 10. gyermekfogászati rendelő nyílt pesterzsébeten
1 hi/gk/zs/gy/la

1969. január 16.

pesterzsébeten, a tátra téri iskolában gyermekfogászati
rendelőt rendeztek be, amely a napokban nyílt meg./mti/

..

bb. 11. aszfaltozott parksétányok a belvárosban
1 hi/gk/zs/gy/la

1969. január 16.

a belvárosi parkok fenntartására csaknem két és félmillió
forintot költenek az idén. a többi között új aszfaltburkolatot
kapnak a hild téri, illetve az engels téri park sétányai.
/mti/

..

- 5 -

bb. 12. emberölésért 12 évi szabadságvesztés

i bc/lk/zs/gy/la

1969. január 16.

a legfelsőbb bíróság fellebbezés folytán tárgyalta Lindenmayer József, 37 éves gépkocsivezető, budapesti lakos emberölési bűnügyét. Lindenmayer az utóbbi időben gyakran italozott, s ilyenkor minden ok nélkül beleköltött feleségébe, durván bánt vele. egy este részegen fojtogatni kezdte feleségét. az asszony segítségkiáltásaira az utcáról keleten is a lakáshoz siettek. Lindenmayer ugyan kulcsra zárta az ajtót, de közben felesége és fia az ablakon át a szomszédokhoz menekült.

a szomszédok értesítették a rendőrséget, ám Lindenmayer a rendőrök felszólítására nem nyitott ajtót. egy 19 éves fiú észrevette, hogy a kulcs belülről az ajtóban van. felmászott a nyitott szellőző alakhoz, s behajolt, hogy a kulccsal kinyissa az ajtót. Lindenmayer ekkor konyhakéssel szíven szúrta a fiatal embert, aki nyomban meghalt.

a legfelsőbb bíróság az elsőfoku ítélet helybenhagyásával Lindenmayer Józsefet 12 évi szabadságvesztéssel sújtotta, s elrendelte kényszerelevonó kezelését./mti/

te

..

- 6 -

bb 16. szabolcsi képzőművészek budapesti kiállításán

vid fm-lm ká

1969. január 16.

a szabolcs-szatmár megyei tanács vb. művelődésügyi osztálya és a budapesti fészkek klub közös rendezésében március 18-án kiállítás nyílik a fészkek klubban a szabolcs-szatmár megyei képzőművészek alkotásaiból. a tárlaton tízezer művész mintegy 40 alkotását láthatja a budapesti közönség./mti/

..

bb 17. forradalmi hősről, haladó művészekről, költőkről neveznek el utcákat mezőtúron

vid-fm/mné lm ká

1969. január 16.

a mezőtúri városi tanács kezdeményezésére a fejlődő nagyváros új lakótelepeinek, illetve régebbi városrészeinek több utcáját forradalmi hősről, haladó művészekről, írókról, költőkről, úrhajósokról nevezik el. a névadók között szerepel Kodály Zoltán, Radnóti Miklós, Vásárhelyi Pál, Jókai Mór, Gergely Sándor, Kossa István, továbbá Vlagyimir Komarov szovjet úrhajós./mti/

..

bb 19. butor- és épületlemez mezőgazdasági hulladékból

vid-kz/mné-lm ká

1969. január 16.

tízmillió forintos költséggel lemezgyárat épített szabolcs-szatmár megyében az ófehértói buzakalász termelészövetkezet. a szövetkezeti üzem új eljárás hasznosításával mezőgazdasági hulladékból - kukoricaszárból, gyomnövényekből, esetleg a gabonaneműek szalmájából - készít majd a butor- és építőiparban használható lemezeket. az új termék, bár az üzemszerű gyártás csak az év végén kezdődik meg, már be is mutatkozott az ipar szakembereinek. az első megrendeléseket a gyufagyártól és a dunaujvárosi ipartelepektől kapták./mti/

..

B.20/lm kc 846
930Duy

- 7 -

bb 13. rendelkezés szakosított tantervű osztályok szervezéséről

1 vt/gk-ju zs

1969. január 16.

a művelődésügyi miniszter szabályozta a szakosított tantervű / tagozatos / általános iskolai és gimnáziumi osztályok szervezését és működését. a rendelkezés kimondja, hogy a tanulók egyes tantárgyak iránti fokozottabb érdeklődésének kielégítésére, képességeik kibontakoztatására az általános iskolákban és a gimnáziumokban szakosított tantervű osztályok szervezhetők. az általános iskolákban első osztálytól ének-zene, harmadik osztálytól orosz, angol, francia, német, olasz és spanyol nyelvi tagozat indítható. az orosz nyelv oktatását szakosított tanterv alapján az ötödik osztályban is lehet kezdeni, a matematikát pedig a hatodik osztálytól taníthatják szakosított rendszerben. a gimnáziumok I.-IV. évfolyamaiban orosz, angol, francia, német, olasz, spanyol és nemzetiségi nyelv, továbbá fizika, kémia, biológia, matematika, ének-zene, rajz, valamint a testnevelés oktatható szakosított tanterv szerint, vagyis magasabb heti óraszámban.

a rendelkezés értelmében a szakosított osztályok engedélyezéséről vagy megszüntetéséről általános iskolák esetében a megyei tanács művelődésügyi osztálya, a gimnáziumokra vonatkozóan pedig a művelődésügyi miniszter dönt minden évben.

a miniszteri utasítás kimondja: a gimnáziumokban szervezhető szakosított tantervű első osztályok száma egy-egy megyében az összes első osztályok számának legfeljebb 40 százaléka lehet. ezen belül egyenlő arányban szervezhetők nyelvi és természettudományos osztályok. a kiválasztott iskolákban a szakosított tantervű osztályok mellett legalább 25 százalékban kell lennie általános tanterv szerint működő osztálynak. a jelenlegi, két tantárgyára szakosított osztályok ,, kifutásukig,, mostani szervezeti formájuk szerint működnek. 1970 szeptemberétől a felsorolt tantárgyakból szakosított osztály - a tanulók túlterhelésének elkerülése érdekében csak egy szaktárgyra szervezhető, akkor is, ha a szakosított tantervű osztály megnyitásának első engedélye két tantárgy /például matematika-fizika, biológia-kémia/ szakosítására vonatkozott.

a szakosított tantervű osztályok feladata végrehajtásának megkönnyítésére a nyelvi osztályokban az idegen nyelvet, a többiben pedig a gyakorlati órákat két csoportban tartják. egy-egy megosztott csoport létszáma 12-nél kevesebb nem lehet.

a miniszteri utasításban foglaltak már az 1969-70-es tanévben is alkalmazhatók, az 1970-71-es oktatási évtől azonban mindentől kötelező érvényűek. /mti/

8.45/ju

-8-

850
950 Dny

bb 14. a hiba a fűtőberendezésekben van - a fővárosi tüzelő-
elosztó hivatal vezetőjének nyilatkozata

1 gj/tr-lm zs

1969. január 16.

bár megérkezett az enyhülés, néhány budapesti tanintézetből, iskolából, óvodából panasz érkezett az illetékesekhez: nem megfelelő a fűtés. ezzel kapcsolatban kácsor Mihály, a fővárosi tüzelőelosztó hivatal vezetője elmondta:

- a tüzelőanyagellátásban az elmúlt hideg időszakban sem volt és most sincs fennakadás. két telephelyünkön jelenleg is 2 300 vagon szén van és ígérhetjük: a tél hátralevő részében sem lesz zökkenő. az iskolák széntárolóiban átlagosan 30 napra elegendő tüzelőanyag van. a kórházakban - így a János-kórház, az István kórház, a Bajcsy Zs. Linszky kórház pincéiben - két-három hétre való szén raktározására van lehetőség. a tüzelőanyag beszerzésén és folyamatos kiszállításán túlmenően rendszeresen ellenőrizzük az intézmények fűtését is. tapasztalataink szerint a panaszok forrása az, hogy a nyílászáró szerkezetek rosszak, a kályhák pedig régiek, javításra szorulnak. gondot okoz az is, hogy néhány intézménybe nehezen, vagy egyáltalán nem találunk fűtőt. pedig a szakképzettség rendkívül fontos - mert fűteni is tudni kell.

a hivatal egyébként csaknem 1 600 közintézmény tüzelő-
anyagellátásáról gondoskodik. részükre évenként 13 500-14 000
vagon tüzelőanyagot biztosítanak. /mti/

..-

bb 15. öt területi vezető kórházat jelöltek ki budapesten -
egységes szakmai irányítás

1 hi/gk-lm zs

1969. január 16.

a budapesti gyógyító-megelőző intézmények szakmai irányítására, felügyeletére és ellenőrzésére öt területi vezető kórházat jelölt ki a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága. ezek közül a négy északbudai kerületet összefogó János-kórház, továbbá észak-pésten a Péterfy Sándor utcai kórház már korábban ilyen jelleggel működött, január közepétől kezdve pedig a Weil Emil kórház kapott hasonló hatáskört. a továbbiakban - a tervek szerint legkésőbb 1970-ig - az István kórház, illetve a Tétényi uti kórház is átveszi a területéhez tartozó egészségügyi intézmények szakmai irányítását.

Polyt. köv. /
8.46/lm

- 9 -

850
950 Dny

bb 19. / St területi... 1. folyt./-ju

az új szervezeti forma előnyét a szakmai irányítási funkciókat legelőbb gyakorló jános-kórház munkája bizonyítja a legjobban. annak idején összevonták és a jános-kórházhoz csatolták azokat a kerületi egészségügyi intézményeket, amelyek nagysága legelőbb egy-egy kórházi osztálynak felelt meg, s önállóságuk fenntartása szakmailag és gazdaságilag egyaránt célszerűtlen volt. például a 102 ágyas széher uti és a 100 ágyas pesthidegkuti kórház a jános-kórház kiegészített osztályaként működik a józsef attilla kórház - speciális feladataira való tekintettel - a jános-kórház pszichoterápiás módszertani intézete lett.

a vezető kórháznak a szakmai irányításban legfontosabb feladata a járó-beteg ellátás javítása. a belgyógyászati osztály vezető főorvosa ezért havonta egyszer bemutatja az orvosi szempontból különleges, ritka eseteket a csoportvezető főorvosoknak és körzeti orvosoknak. a belgyógyász főorvosok fülkeresik a körzeti orvosokat rendelőkben, s szakmai tanácsokkal segítik őket a gyógyítás-megelőzésében. bizonyos esetekben a csoportvezető főorvossal és a körzeti orvossal közösen konzíliumot tartanak - különösen a bonyolultabb eseteknél - egy-egy otthon fekvő beteg lakásán. a körzeti orvosok nagy része rendszeresen látogatja kórházban fekvő betegeit. /mti/

--

bb 21. évi 250 vagon pulykahús - magyar-francia pulykatenyésztési kooperáció

vid-kz/inné-ju ká la

1969. január 16.

népgazdaságilag is előnyös kooperációs szerződést kötött egy francia céggel három szolnok megyei mezőgazdasági üzem - a mezőturi, a csorbai és a nagykunsági állami gazdaság. a három gazdaság több mint 200 millió forintos beruházással - társulás formájában - pulykatenyésztő farmot alakít ki. a farmról évente 250 vagon kiváló minőségű pulykahúst és másfél millió napospulykát adnak piacra. a tenyésztőanyagot a francia cégtől szerzik be, s ellenértékét juhokkal, fagyasztott pulykahússal, vágó- és sportlovakkal és más olyan termékekkel egyenlítik ki, amelyek előállítására a három gazdaság fő profiljába tartozik. az első pulykaszállítmány már meg is érkezett franciáországból, a második szállítmányt pedig április elejére várják. /mti/

--

9.00/ju

-10-

9.00/ju
9.00/ju
9.00/ju

bb 18. emlékkönyv vas megyében a tanácsköztársaságról

vid/m-ju ká la

1969. január 16.

a magyar tanácsköztársaság félvszázados jubileumának méltó megünneplésére készülnek vas megyében. a megyei pártbizottság kezdeményezésére emlék-kötetben dolgozzák fel az ötven évvel ezelőtti munkáshatalom vas megyei történetét. már az elmúlt évben hozzákezdtek az előkészítő munkálatokhoz, kijelölték a témákat, felkérték a szerzőket, akik tudományosan feldolgozzák, illetve megírják a könyv egyes fejezeteit. a szerzők többsége befejezte a számára kiadott munkát, s az anyagnak mintegy nyolcvan százaléka már elkészült. a tervek szerint a kötetet az év közepén jelentetik meg.

a jubileum tiszteletére nagyszabású kiállítást is rendeznek szombathelyen az 1919-es emlékekből, dokumentumokból. a kiállítás anyagát a savaria muzeum, a megyei könyvtár és a levéltár állítja össze. a nagyszabású kiállítást március 15-én nyitják meg a művelődési és sportházban. /mti/

--

bb 20. repülőgépek az iparvidék felett - megalakult a baranyai „légiflotta”,

vid/kz-ju ká la

1969. január 16.

megjelennek a „mezei repülő”, a baranyai égbolton is. a hólvadással egyidejűleg bevetésre indulnak a növényvédelmi szolgálat repülőgépei: műtrágyát szórnak az őszi vetésekre. a síkföldű nagyhatáru alföldi megyékben megszokott „munkaeszköz”, a mezőgazdasági repülőgép, ezen a dunántúli tájon még újdonságnak számít. ez az első év ugyanis baranyában, amikor nagy területen - csaknem kilencvenezer holdon - levegőből történik a műtrágyaszórás és a növényvédelem. a sűrűn lakott, fejlett iparu vidék korábban kedvezőtlen terepnek számított a pilóták számára. az újabb típusú, mozgékonyabb repülőgépek viszont könnyen kikerülnek a határban lévő „ipari akadályokat”, villamos távvezetéseket, csillapítókat, gyárkéményeket.

/folyt. köv./

9.10/ju

9.10/ju
10.00/ju

-11-

bb 20. / repülőgépek az ... 1. folyt./-ju

az utóbbi években a mezőgazdasági üzemek koncentrációja révén egybefüggő, hatalmas - alföldi méretű - növényi táblák alakultak ki. így a munkaterület is ideálisabbá vált a pilótáknak. létrejött tehát az első baranyai „légi lóttá”, amely egyelőre ugyan csak két repülőgépből áll, de ezek 1200 / légiórát meghaladó munkára kaptak már megrendelést a gazdaságtól. munkájuk kétharmad része műtrágyázás lesz, egyharmada növényvédelem. speciális feladatuk a híres villány-siklósi nagyüzemi szőlők permetezése, porozása. a gépek fogadására most készítik elő a falusi repülőtereket: villányban, bolyban, mohácson, pogányban és mágocson. /mti/

bb 22. öt-tíz szintes lakóházelemek készítésére tér át a dunaujvárosi házigyár

vid-kz/mné-ju ká la 1969. január 16.

középmagas - öt-tíz szintes - lakóházak építésére alkalmas épületelemek gyártására állítják át ezekben a napokban a dunaujvárosi házigyárat. az új lakástípusok terveit a dunaujvárosi tervezőiroda mérnökei készítették. a lakások másfél-háromszobásak lesznek. a dunaujvárosi házigyár indulása óta négy és fél év alatt - több mint 4.000 lakás építéséhez elegendő nagypanelt és térelemet készített. az új típusu nagypanelek és térellemek első szállítmányát február végén indítják utnak szegedre. /mti/

bb 23. szakosított szarvasmarha és sertéstelepek a kislélföldön

vid-kz/mné-ju ká la 1969. január 16.

gyors egymásutánban alakítják ki korszerű szakosított szarvasmarha és sertéstelepeket a kislélföldi termelőszövetkezetek. az év eddigi részében 7 közös gazdaságban történt ilyen értelemű döntés: három helyen sertés, 4 helyen pedig szarvasmarha-tenyésztő telepet hoznak létre. bővön 40 millió forintos költséggel és 9 közös gazdaság társulásával megépülő szakosított sertéstelepen évente 400 anyakoca mintegy 8.000 szaporulatát hizlatják meg majd a legkorszerűbb körülmények között. az új szarvasmarha tenyésztő telepek általában 300 tehén és szaporulata elhelyezésére lesznek alkalmasak. /mti/

9.20/ju

-12-

725
1000-Dur

bb 24. általános, közép- és szakmunkásképző iskolák épülnek zalában

vid fm-lm ká 1969. január 16.

az 1969-es évben tovább fejlesztik zala megye iskolai hálózatát. gutorföldön, zalabaksán és nagyrácsén négy-négy tantermes általános iskolát létesítenek, az utóbbi községek pedig általános iskolai diákotthon is építenek. ez lesz zala megye negyedik általános iskolai diákotthona. nagykapornakon a már működő diákotthon mellé építenek nyolc tantermes általános iskolát. további tizenhat tantermes általános iskolával gyarapodik zalaegerszeg kertvárosi része is.

a megyeszékhelyen nyílik meg a következő tanévben az ország legkorszerűbb építőipari szakközépiskolája, s ugyancsak a következő tanévre fejezik be a zalaegerszegi szakmunkásképző intézet tanteremmel való bővítését, nagykanizsán megnyílik az épülő tizenhat tantermes új szakmunkásképző intézet. a szakmunkáképzés színvonalának emelésére korszerűen berendezett műhelytermekkel bővítik a zalaegerszegi gépipari technikumot. /mti/

bb 25. gemenci turák, szarvascsalogató és sárközi lakodalmas - tolna megye idegenforgalmi „naptára”, -ből

vid fm/gk-lm ká 1969. január 16.

elkészült tolna megye tavalyi idegenforgalmi mérlege és idei programja. a múlt évben a szekszárdi turistaszállóban, továbbá a dunamenti fadd-dombori üdülőtelep új moteljében, valamint a fizetővendég-szolgálat szállásain - szekszárdon, dombóvárott és tamásiban - mintegy 22 ezer vendéget, köztük számos külföldit fogadtak. tavaly 2500-nál több turistát kalauzoltak a gemenci erdőben.

a szekszárdi idegenforgalmi hivatal közvetítésével az idén május 11-től augusztus 20-ig ismét megtekinthetik a turista-csoportok a világhírű gemenci vadrezervátumot. az előzetesen jelentkező látogató-csoportokat a dunaértéri vadont 22 kilométer hosszan átszelő erdőgazdasági kisvasuton utaztatják végig és vissza. pihenő a dunaparti halásztanyánál lesz. a nyáron vasárnap reggelként külön autóbuszjáratot indítanak szekszárdról a gemenci erdőhöz.

/folyt.köv./

9.20/lm

- 13 -

725
1000-Dur

bb 25. /gemenci turák, ... 1. folyt./-lm

a fadd-dombori üdülőtelepen május elsején nyári vendéglő nyílik, s panzió-rendszerű ellátást nyújtanak az üdülőknek. decsen június második szombatján és vasárnapján a színes népviseletet és ősi szokásokat bemutató sárközi lakodalmaszt rendeznek, amelynek szertartásán és lakomáján a „nász néphez”, tartozónak érezhetik magukat a vendégek. május végén tartják a dombóvári napokat, amikor kodály emlékeztetőre hangversenyt rendeznek. támasiban nemzetközi lovasversenyre kerül sor augusztus 18.-20. között. nagyszerű látványosságot ígérnek a szeptember végi szekszárdi szüreti napok is, amelyeknek műsorában népi táncfesztivál és több érdekes kiállítás szerepel. /mti/

bb 26. meliorációt tanulnak a baranyai tsz-tagok

vid fm-lm la

1969. január 16.

pécsváradon különleges tanfolyamot indítottak a természetvédelmi tagok számára: a melioráció - a talajvédelem és a talajjavítás, valamint a hozzákapcsolódó vízrendezés - szakmáját sajátítják el a hallgatók. baranyában nagyarányú meliorációs program kezdődött az állam támogatásával, mégpedig két ellentétes jellegű tájon: a dráva-menti síkságon és a mecseki hegyvidéken. az idén e két kiemelt körzetben több mint huszmillió forintot költenek természet-átalakításra. a mélyfekvésű, vízjárta drávamenti területen újjáépítik a csatornahálózatot, feltörik a talajban levő vízfogó réteget. a mecsek lejtőin pótolják az esőzések által lemosott talajréteget és erózió-gátló berendezésekkel megakadályozzák a talaj további pusztulását. az így megjavított földek termés hozama 20-30 százalékkal emelkedik, vagyis a munkára fordított összeg egy év alatt megtérül. a fontos természetátalakító program végrehajtását irányítják majd a pécsváradon tanuló meliorációs szakemberek. /mti/

9.36/lm

- 14 -

pus
10.10. Dm

bb 27. tavasz a mecsekben

vid-kz szb hk

1969 január 16.

a mecsek erdeibe beköszöntött a tavasz. a napok óta tartó szokatlanul enyhe időjárás hatására elolvadt a hó és nyomában megjelent az első ideoi vadvirág: az illatos hunyor. ez a ritka növény, amely hazánkban csak a mecsek vidékén található, rendszerint a természet ébredését vezeti be. bár ha vissza is tér még a tél, a „bátor”, kis hunyorok megjelenése mindenesetre a közeli tavaszt jelzi. erre vallanak egyéb jelek is: egyes fák és cserjék rügyei már a pattanásig feszültek, s a keleti-mecsekben feltűntek az ideoi első vadmalacok, a védettebb helyeken pedig költéshez fogott a vadgerle. /mti/

bb 28. időjárásjelentés

tm-ju

1969. január 16.

a meteorológiai intézet jelentései január 16-án, csütörtökön 13 órakor:

tovább tart az enyhe idő

az atlanti óceán és a földközi tenger felől továbbra is enyhe, páradus levegő áramlik szárazföldünk felé. hatására lengyelországban kiterjedt esőzések, közép-európa többi részén szórva-nyos futó esők, a földközi tenger medencéjében záporosók, zivatarok vannak. bár ma hajnalra közép-európa nagy részén még 1-2 fokkal fagypontra süllyedt a hőmérséklet, komoly hideget már csak a vol-

ga-don vidékéről és a szovjetunió európai területének a lenin-grád-moszkva vonaltól északkeletre eső részéről jelentettek. mára virradó éjszaka itt általában mínusz 10, többfelé mínusz 20-30, sőt az ural és a fehér tenger közti területen mínusz 40-45 fokig hűlt le a levegő. hazánk fölött szerdán erősen felhős volt az ég, sokfelé esett az eső, a nyugati határvidéken havazott. a hőmérséklet napközben általában plusz 1-6, délkeleten helyenként plusz 7 fokig emelkedett. az esti órákban a havazás a nyugati határvidéken is esőbe ment át. mára virradó éjszaka széles területi eloszlásban plusz 2, mínusz 4 fokig hűlt le a levegő. a reggel 7 óráig lenullott csapadék az ország nagy részén 5 milliméter alatt maradt, csak az északi határvidéken és a nyugati megyékben érte el helyenként az 5-10, szombathelyen a 14, sopronban és szentgotthárdon a 15, kőszegen a 19 millimétert.

/ folyt. köv. /

12.50/ju

-15-

12.50
14.15 Dm

bb 28. / időjárásjelentés... 1. folyt./-ju

összefüggő hótakaró már csak az északkeleti határvidéket és a nyugati megyéket borítja, azonban ez is tovább olvad. ma délelőtt délen változóan, máshol erősen felhős volt az ég, csapadékot sehonnán sem jelentettek. 11 órára általában 0, plusz 4, délen és keleten plusz 4-7 fokig emelkedett a hőmérséklet. budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke plusz 2.3 fok volt, 3.5 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 752 milliméter, gyengén emelkedik.

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő, csütörtökön jelentősebb csapadék nélkül, pénteken délnyugat felől valószínűleg már esővel. időnként megélnék a déli szél helyenként erős párásság, köd az évszakhoz képest enyhe idő tovább tart. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2, plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken plusz 4-9 fok között, a duna vízállása ma reggel 133 centiméter. /mti/

bb 29. természettudományi szabadegyetem kezdődött szombathelyen
vid-kz/tné-ju ká hk 1969. január 16.

természettudományi szabadegyetem kezdődött csütörtökön szombathelyen a tit rendezésében. a március végéig tartó szabadegyetemen magas képzettségű szakemberek, tudósok - köztük dr. jánóssy lajos kossuth-díjas akadémikus és dr. marx györgy kossuth-díjas egyetemi tanár - tartanak előadásokat. a hallgatók igényeinek megfelelően az előadások többsége a világegyetemmel és annak meghódításával foglalkozik. /mti/

bb 30. sör- és malátagyár épül borsodban

vid-kz/tné-ju ká hk 1969. január 16.

új sör- és malátagyár építését kezdték meg a borsod megyei bős község határában. a tervek szerint 1972-ben kezd meg a termelést. évente egymillió hektoliter sört ad majd piacra, s ezzel borsod megye teljes igényét kielégíti. nyersanyagokkal a környékbeli mezőgazdasági üzemek látják el. az encsi járás eddig is az ország legfontosabb sörárpa-termesztő vidéke volt. évente mintegy 12 ezer tonna sörárpa szállítottak innen más vidékekre. /folyt. köv./

13.00/ju

-16-

13.05
H. D. M.

bb 30. / sör- és malátagyár... 1. folyt./-ju

az abaujszántói állami gazdaság - több közös gazdaság társulásával - nagyszabású komlótelepítést tervez. a sör- és malátagyártás melléktermékeit a lejtos területeken nehéz körülmények között gazdálkodó termelőszövetkezetek állattenyésztési értékesíthetik majd.

az új sör- és malátagyár 64 holdas területét a bőszi vasútállomás és a községek között jelölték ki. megkezdtek az első nyolcemeletes lakóház építését, alapozzák a 100 férőhelyes munkásszállást a gyárépületek munkálatai a tavaszi hónapokban kezdődnek meg.

a gyár 600 dolgozóját a környéken toborozzák. a szakmunkás-tanulókat budapesten képezik ki, hogy mire a termelés megindul, a szakmunkásgárda is rendelkezésre álljon. /mti/

bb 32. alumínium garázs - tíz százalékos kedvezménnyel
1 jf/tr-ju ie hk 1969. január 16.

az alumíniumipari tröszt szerkezeti üzeme idén nagyobb sorozatban gyártja a könnyűfém garázsokat; tavalyi 350-el szemben idén már legalább 700 autótárolót készítenek. amennyiben a hazai autósok igénye ennél is nagyobb lesz, úgy a szerkezeti üzem még nagyobb sorozat gyártására rendezkedik be. az előzetes érdeklődés igen nagy, ami elsősorban annak tulajdonítható, hogy a 4.9 méter hosszú és 2.6 méter széles garázst a magyar autókлуб tagjai 10 százalékos átkedvezménnyel vásárolhatják meg.

az 1969. évi megrendelésekből kitűnik, hogy több vállalat raktár céljára vásárolja a könnyűfém-építményt. a könnyen szállítható, szétszedhető építmény ugyanis a szerkezetek megfelelő megválasztásával tárolóként is számításba jöhet. a két személy által könnyen összerakható alumíniumgarázs idei első sorozata elkészült az üzemben. /mti/

13.10/ju

-17-

13.15
H. D. M.

bb 31. asszonyok készítik az oltványokat tokajhegyalján

vid-kz/tné-ju ká hk

1969. január 16.

megkezdtek az oltványkészítéshez szükséges simavesszők szedését tokajhegyalján, a vesszőket szelektált, nagyhozamu, jól aszusodó fajtákkal - főminttal, hárslevelűvel, stb. - oltják be, s így kerülnek tavasszal az „iskolába... az idén együttesen három millió simavesszőből készítik oltványt. e munkának évszázados hagyománya van a vidéken. korábban tipikus férfimunkának számított, az idén viszont már ezt is szinte kizárólagosan az asszonyok látják el. a munkaalkalomban amúgyis szegény téli időszakban biztosít kerestet az asszonyoknak. az oltványokat helyben, tehát a tokajhegyaljai szőlők rekonstrukciójához használják fel. /mti/

--

bb 33. medicor-chirana szakosítási megállapodás: magyarországon a műtőasztalokat, csehszlovákiában a fogászati berendezéseket gyártják

t sl/gg-ju ie hk

1969. január 16.

a medicor művek és a csehszlovák chirana vállalat vezetői megállapodást írtak alá, hogy kölcsönösen lemondanak egyes cikkek gyártásáról, s ezekkel a termékekkel ellátják egymást. mivel a medicor művek nemzetközi viszonylatban is jó eredményeket értek el a műtőasztalok állóállításában, a gyártást csehszlovák partnerétől is átveszi, s cserébe csehszlovákia szállítja majd magyarországnak is a fogászati berendezéseket, amelyeknek gyártásáról viszont a medicor mondott le. ilyen módon mindkét vállalatnál növekszik a sorozatok nagysága, a termelékenység. a kölcsönös szállításokról rövidesen a magánjogi szerződést is aláírják.

a szakosítási megállapodás előzménye, hogy a medicor, a chirana, továbbá az ndk-beli mlw és tur vállalatok között szoros együttműködés alakult ki. a három ország orvosi műszergyártó vállalatainak szakemberei már korábban megállapodtak abban, hogy ahol lehet, megszüntetik a párhuzamos munkákat és fokozatosan szakosítják egyes termékek gyártását. valószínűleg rövidesen az ndk két vállalatára is kiterjesztik a szakosítást, amelynek alapján a három ország műszergyártó vállalatai, bizonyos terápiás készülékek gyártását megosztanák egymás között. /mti/

--

13.35/ju

-18-

12^{uo}
1432
H. D. M.

bb 34. nívódíj a tavaly átadott legjobb lakótervi épületek tervezőinek

i sb/gk-ju ie hk

1968. január 16.

a lakóterv vezetői és a magyar építőművészek szövetségének képviselői nívódíjjal jutalmazták a tavaly átadott legjobb lakótervi épületek tervezőit. a nívódíj első fokozatát kapta finta józsef építész tervezői csoportja a salgótarjáni 1. számú üzletház tervezéséért, a második fokozattal tüntették ki mandel tamás építész alkotói közösségét a tatabánya-újvárosi partház és v. spiró éva építész tervezői csoportját az újpesti b.ii. jelű nagypaneles kísérleti lakóépület tervezéséért. /mti/

--

bb 35. egymilliárd forint: 3000 kilométer vezeték - az elektromos elosztóhálózat bővítésének idei tervei

i tz/gk-ju ie hk

1969. január 16.

az idén mintegy egymilliárd forintos beruházással fejlesztik tovább az ország villamos elosztóhálózatát. ennek az összegnek körülbelül 30 százalékát a magyar villamos művek tröszt a 120 000 és a 220 000 volt feszültségű hálózat bővítésére fordítja. a tennivalók listáján most nem szerepel további 400 000 voltos távvezeték-építés, de erre a munkács-gödi vonal elkészülte után előreláthatólag még évekig nem is lesz szükség. a 220 000 voltos hálózat viszont 48 kilométerrel nő meg, úgy, hogy az év végére eléri a 860, jövőre pedig meghaladja a 1000 kilométert is. a 120 000 voltos vezeték viszont megközelítőleg 220 kilométerrel nő az idén, s így még ebben az évben megközelíti a 3600 kilométert.

a további 700 millió forinttal a tröszt egyes vállalatai gazdálkodnak. a 10 000, 20 000 és 30 000 voltos közép feszültségű elosztóhálózatot az idén körülbelül 1300 kilométerrel hosszabbítják meg, úgy hogy teljes hosszát tekintve ebben az évben ez a hálózat túlnő a 44 700 kilométeren. majdnem pontosan ugyanekkorára növekszik az év végére a 400 voltos kisfeszültségű elosztóhálózat is, azzal a hozzávetőleg 1500 kilométernyi új szabadvezetékkel, amelyet szintén a tröszt vállalatai építenek ki az idén.

/ folyt. köv. /

13.45/ju

-19-

13⁵⁰
1432
H. D. M.

bb 35. / egymilliárd forint: ... 1. folyt./-ju

mindent összegezve a körülbelül egy milliárd forint felhasználása révén az országos energiahálózat több mint 3000 kilométerrel hosszabbodik meg, és az év végére együtvéve meghaladja a 94 000 kilométert, s ebben a számban még nem is szerepel az elektromos energiát a városok, a falvak, általában a települések határain belül közvetlenül a fogyasztóhoz szállító vezetékek és kábelok sok-sok kilométeres „pókhálója„. /mti/

bb 36. megindult a hajózás a duna felső szakaszán

vid-kz/tné-ju ká hk

1969. január 16.

az utóbbi napokban több helyen még éjjel sem sült el a fagy-pont alá a hőmérséklet Győr-Sopron megyében. a korábban le-
esett hó gyors olvadásával egyidejűleg bőven hullott eső,
őnos eső is. a hirtelen olvadás és az újab csapadék a vízügyi szor-
veknek még nem okozott gondot: a csatornák minden fennakadás nél-
kül levezették a vizet. a hóval, jéggel telített utcai árkok
azonban nem tudták befogadni, a víz átcsapott az uttesten s ez
több mellékutvonalon zavart okozott a közlekedésben. a kpm győr-
sopron megyei közuti igazgatósága szerdán este nagyszámu kot-
rógépet állított munkába. valamennyi egész éjjel dolgozott, s
így csütörtökre már minden győr megyei út járható volt.

az enyhére fordult időjárás megszüntette, illetve felüg-
gesztette a győr-sopron megyei hajósok téli kényeszerpihenőjét is.
a mahart győri kikötője visszahívta szabadságukról a hajósokat.
csütörtökre utba indították a kikötőben horgonyzó motoros vontató-
kat. uszályokat. elindultak utjukra a véneki téli kikötőben hor-
gonyzó motoros vontatók és uszályok is. /mti/

14.00/ju

14.05

14.35

14.45

-20-

bb 37. a konfekcióüzemek versenye a megrendelőkért - a ruházat-
ipari szakszervezet központi vezetőségi ülése

t sz/lk-ju 1e hk

1969. január 16.

az új gazdaságirányítási rendszerben megélné a konfek-
cióipari üzemek versenye a megrendelőkért - mondotta a ruházat-
ipari dolgozók szakszervezetének csütörtöki központi vezetőségi
ülésén pesti ernő könnyűipari miniszterhelyettes, aki a reform
tapasztalatait értékelte és megjelölte az iparág 1969. évi felada-
tait. elmondotta, hogy a ruházatipari ágazat termelése tavaly 2
százalékkal, ezen belül az állami ruhaiparé 5 százalékkal emel-
kedett. a korábbinál több árut adtak át értékesítésre a külkeres-
kedelemre is. eredményes együttműködést alakítottak ki a ruhagyá-
rak az alapanyagszállító textilgyárakkal, s rugalmasabban alkál-
mazkodtak a lakosság igényeihez. több mint száz szövetkezet,
számos tanácsi vállalat és a könnyűipari minisztériumhoz tartozó
nagyvállalatok egész sora versenyez a piacért. a konfekcióiparban
1966-tól 1968 végéig mintegy 10 ezerrel nőtt a munkás létszám.
a kapacitás fejlesztése 1967-ben már elérte azt a mértéket, amelyet
harmadik ötéves terv végére terveztek. néhány üzem kapacitás-
nálási problémákkal küzd. ez arra ösztönzi őket, hogy növeljék
az exportot új piacokra juttassák el készítményeiket. több gyár
foglalkozik bér munka-vállalással.

a központi vezetőség megvitatta azt a jelentést, amely
a ruháipari dolgozók munkaversenyének tapasztalatait összegzi és
meghatározza a verseny fő irányát 1969-re. a ruháiparban igen
eredményes a szocialista brigádmozgalom, a dolgozóknak több mint
50 százaléka vesz részt benn. /mti/

bb 40. 50 éve alakult meg a kmp debreceni szervezete

vid-ju fm hk

1969. január 16.

ötven esztendővel ezelőtt, 1919. január 16-án alakult meg
a kommunisták magyarországi pártjának debreceni szervezete az esz-
mény színhelyén, az arany jános utca 2. szám alatti házat emléktáb-
lával jelölték meg. az alapító tagok közül vadász lászló és haj-
du jános él még debrecenben. mindketten most is tevékenyen részt-
vesznek a különféle társadalmi megmozdulásokban. /mti/

14.58/ju

15.00

-21-

bb. 38. a jövő héten tartja tisztújító küldöttgyűlését a magyar agrártudományi egyesület - a mém és az egyesület sajtótájékoztatója

t tz/tm/1e/1 l hk

1969. január 16.

10.000 egyesületi tag nevében csaknem 350 küldött határozza meg majd a magyar agrártudományi egyesület további teendőit a magyar tudományos akadémia székházában január 24-25-én. tartandó tisztújító küldöttgyűlésen. az egyesület eddigi munkáját, valamint a küldöttgyűlés előkészítését csütörtökön délelőtt a magyar sajtó házában György Károly főtisztviselő ismertette az újságírókkal a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériummal közösen rendezett sajtótájékoztatón.

A küldöttgyűlés első napján dr. Soós Gábor elnöki megnyitója után dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter ismerteti agrárpolitikánk időszerű kérdéseit, s ezt követően hangzik el a legutóbbi négy esztendő egyesületi munkájának értékelése. este a technika házában találkoznak a küldöttek és a meghívott vendégek. a másnapi vita után kerül sor az új vezetőség megválasztására, valamint az egyesületi díjak kiosztására.

az egyesületen belül 8 országos társaság, s azok keretében 52 szakosztály, vidéken pedig 19 megyei szervezet teremti továbbképzési és vitalétséget a nyolcvan százezer lakosú vidéki, 20 százezer lakosú városi tagok számára. a fejlődésnek azonban még bőséges lehetőségei vannak, hiszen jelenleg a mezőgazdaságban - a gyakorlati, az oktató, az irányító és a kutató munkában együttevően több mint 17 500 mérnök, és körülbelül 27 000 technikus dolgozik, tehát volna honnan meríteni a tízezres taglétszám növeléséhez.

az egyesület az utóbbi időben évente budapesten csaknem 300, vidéken megközelítőleg 1 000 előadást, konferenciát, tanácskozást rendezett a mezőgazdaság különböző kérdéseivel kapcsolatban. az új gazdaságirányítási rendszerben azonban szükségessé válik az egyesület munkájának bizonyos fokú módosítása, decentralizálása, konkrétabbá tétele is.

/folyt. köv./

- 22 -

15.20/1 l

16.12.24

16.32

bb. 38./ a jövő héten ... folyt./ 1 l

éppen ezért a mostani küldöttgyűléstől többek között olyan határozatokat várnak, hogy az eddiginél jóval több járási székhelyen kell megalakítani az egyesület helyi csoportját, minél többfelé kell létrehozni más társadalmi szervezetekkel együtt az agrárszakemberek klubját, és jobban előtérbe kell helyezni a közgazdasági szemléletet. a nagy tömegeket mozgató konferenciák, tanácskozások számának csökkentése árán nagyobb arányban kell szűkebb körű konzultációkon, üléseken országos szaktekintélyek bevonásával megtárgyalni a legidőszerűbb és helyi leg is legfontosabb kérdéseket./mtl/

..-

bb. 41. kétévi szabadságvesztés garázdaságért

vid fm/ká/1 l hk

1969. január 16.

háromszor állt már garázdaság miatt bíróság előtt vass József 23 éves hodász lakos. legutóbb betért a kocsmába, s minden indok nélkül belekötött a szomszédos asztalnál ülő ifj. Román Sándorba, s úgy megütötte, hogy annak eltört az orrcsontja.

a nyíregyházi megyei bíróság vass Józsefet jogerősen kétévi szabadságvesztésre ítélte./mtl/

..-

bb. 45. leesett a lovaskocsiról és meghalt

gk/zs/1 l hk

1969. január 16.

szénával megrakott lovas kocsit tetején utazott rostás Kálmán 45 éves alkalmi munkás, dögei lakos. Kisvárdai község határában egy zökkenőnél a kocsit tetejéről leesett és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházba szállítás közben meghalt. a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mtl/

..-

15.28/1 l

- 23 -

16.17.24

16.32

bb. 39. 630 millió forint pécs fejlesztésére

vid kz/ká/1 l hk

1969. január 16.

a harmadik ötéves terv utolsó két esztendejére szóló városfejlesztési programról tanácskoztunk csütörtökön, ezé-
vi első ülésén pécs város tanácsa. a rendelkezésre álló
630 millió forintból 1969-ben és 1970-ben sok nagy jelentő-
ségű létesítménnyel gazdagodik a város. gyors ütemben ké-
szül és a jövő év őszén kaput nyit a felsőfoku építőipari
épületgépészeti és szilikátipari technikum. az új intéz-
mény 1080 fiatal képzését látja majd el. ugyanitt 840 fős
kollégium is nyílik. műszaki épülettel bővül a pécsi posta-
székház, amely lehetővé teszi a helyi telefonhálózat kor-
szerűsítését, fejlesztését. 120 millió forint költséggel
épül a benzínbontó. ezzel jó időre megoldódik a város gáz-
ellátása. pécs leglátványosabb építménye, az új tv torony
nemcsak a jobb vételt biztosítja majd, hanem új idegenfor-
galmi nevezetessége is lesz a mecsek aljai városnak. az urán-
városban rövidesen megnyílik pécs legszebb kereskedelmi
létesítménye, a mecsek áruház. szomszédságában új mozi épül.
a tervek szerint 1970 őszén már itt tartják a játékfilm szemle meg-
nyitó ünnepségét.

építészeti érdekesség lesz a 22 szintes magasház.
elkészül a modern raktárváros, a mecseki kempingben új motel
nyílik. készül a sörgár rekonstrukciója, amely 1970-től
évi 50 000 hektóliter többlet sört jelent. az állami és vá-
latalati beruházásokon kívül jelentős a tanács fejlesztési prog-
ramja is. így például 1800 lakás építését tervezik két év
alatt tanácsi beruházásból. a megyei jogú városok közül mis-
koltc után itt épül majd legtöbb új otthon. közművesített terü-
lettel segítik a magáneros és társas lakásépítkezést a város-
ban.

az ülés jóváhagyta a tanács 1969 évi kiadás-bevételei költ-
ségvetését, amely 42 millió forinttal haladja meg a tavalyi előirányzatot. a többletből elsősorban a közu-
tak fenntartására, a lakóházak felújítására, a járóbeteg ellá-
tásra, és kulturális feladatokra költenek nagyobb összegeket
az előző évinél. a tanácsi vállalatok 40 millió forint nyere-
ségadó befizetésével járulnak hozzá a tanácsi költségvetés-
hez. ez 16 millió forinttal több a múlt évi előirányzatnál. /mti/

- 24 -

15.47/e

1617 Lel'

1630f

bb. 43. a magyarországi bem józsef lengyel kulturális egye-
sület jubileuma

t vt/gk/zs/1 l hk

1969. január 16.

tíz esztendővel ezelőtt kezdte meg működését a magyar-
országi bem józsef lengyel kulturális egyesület. a jubileum
alkalmából csütörtökön sajtótájékoztatót tartottak, amelyen
ott voltak a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségé-
nek képviselői is.

piotr jablonski, az egyesület elnöke tájékoztatta az ujsá-
gírókat az eddigi munkáról, a további tervekről. bevezető-
ben közölte, hogy kádár jános, a magyar szocialista munkás-
párt központi bizottságának első titkára levélben köszöntötte
a jubiléum egyesületét és sok sikert kívánt további tevé-
kenységéhez.

tájékoztatójában az elnök nagy elismeréssel szólt arról
a segítőkészségről, amelyet az egyesület az illetékes magyar
szervek részéről a megalakulástól napjainkig tapasztalt. ki-
tért arra is, hogy a kulturális egyesület „törzsközönsége”,
meglehetősen népes, hiszen a felszabadulást megelőző években,
évtizedekben nagy számban jöttek magyarországra és telepedtek
le lengyel emigránsok.

egy legutóbbi felmérés szerint a jelenleg magyarországon
élő lengyelek száma körülbelül hétezerre tehető, s 40 száza-
lékuk ma is lengyel állampolgár.

a bem józsef egyesület tevékenységéről szólva elmondta,
hogy van ének-és tánc-, irodalmi és zenei csoportjuk. az
egyesület 1500 kötetes könyvtárral is rendelkezik. időszakon-
ként lengyel, illetve magyar nyelvtanfolyamokat indítanak. fon-
tos feladatuknak tekintik a magyarországi lengyelek életével
összefüggő adatok feltárását. különös tekintettel a magyar és
a lengyel népet összekötő kapcsolatokra, testvéri együttélés-
re és barátságra. az egyesület értékes gyűjteményében megta-
láthatók sok száz évre visszamenő dokumentum, könyvek régi
ujságok, plakátok, levelek, képek, amelyek mind-mind a két
baráti népet összekötő testvéri szálakról tanuskodnak.
/folyt.köv./

- 25 -

1617 Lel'

1630f

bb. 43./ a magyarországi ... folyt./ 11

a jubileum alkalmából szombaton megkoszorúzzák az egyesület névadójának, Bem Józsefnek a szobrát, valamint az Akadémia utca 1-3. szám alatti épületen elhelyezett emléktábláját. ugyanezen a napon este műsoros ünnepségen emlékeznek meg az egyesületben a jubileumról. az ünnepi eseményekre budapestre érkezik a lengyelek világszövetségének küldöttsége./mti/

bb. 42. ady-emlékbizottság a lakult szombat helyen

vid fm/ mné/ká/11 hk

1969. január 16.

csütörtökön szombat helyen emlékbizottság a lakult, amely ünnepi megemlékezéseket rendez vas megyében Ady Endre halálának 50. évfordulója alkalmából. a megyeszékhelyen az Ady Endre művelődési otthonban, február elején tartanak ünnepséget, amelyen Czine Mihály méltatja a költő munkásságát. ezenkívül könyvkiállítások, előadások, szellemi vetélkedők szerepelnek a programban.

az emlékbizottság munkájában részt vesz többek között dr. Madáchy Boldizsár nyugalmazott egyetemi tanár, Ady rokona és hajdani szomszédja./mti/

bb. 44. halálos szénmonoxid mérgezés

gk/zs/11 hk

1969. január 16.

a szabolcs megyei nagyhalász községben, a Zrinyi utca 5. szám alatt levő lakásán a kályhából kiáramló szénmonoxid-tól halálos mérgezést szenvedett Ibolya vendel, 33 éves segédmunkás. a szobában tartózkodó Ibolya Istvánné 56 éves nyugdíjast súlyos gázmérgezéssel szállították kórházba. a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított./mti/

15.55/11

16.01.11

16.30

- 26 -

bb. 46. halált okozott a gázrobbanás

1 vt/gg/zs/11 hk

1969. január 16.

debrecenben, a Homok utca 125 szám alatti ház előtt a gázcső megrepedt, a gáz beszivárgott a lakásba és a kályhából kiáramló hőtől öngyulladás, illetve gázrobbanás következett be. a lakásban tartózkodó tagai magdolna, 34 éves gyermekgondozó olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházban meghalt. Erdős Gyuláné 27 éves gyermekgondozó és két éves Gabriella nevű kislánya - ők is a lakásban voltak a robbanáskor - súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálatot a rendőrség műszaki szakértőkkel együtt folytatja./mti/

bb. 48. anyósát is meglopta

vid fm/ká/11 hk

1969. január 16.

Konkola János 28 éves orosz lányi gépkocsivezető gyakran nézett a pohár fenekére. italozásához anyósától is „szerezett”, pénzt szabadon járt be a közvetlen szomszédságában lakó asszonyhoz, és kihasználva távollétét, ellopott tőle egy táskarádiót. legközelebb anyósa orkáncabátja került sorra, egy alkalommal pedig felfedezte, hogy egy vendég ott hagyott egy táskarádiót. azt is elemelte és eladta.

a tatai bíróság Konkola Jánost - jogerősen - egy évi szabadságvesztésre ítélte, valamint alkoholtól elvonókurára kötelezte. egyben elrendelte korábbi felfüggesztett, hat hónapos szabadságvesztésbüntetésének letöltését is./mti/

bb. 51. a fejér megyei képviselőcsoport ülése

vid fm/tné/ká/11 hk

1969. január 16.

csütörtökön székesfehérvárott ülésezett az országgyűlési képviselő fejér megyei csoportja. az ülésen a múlt évi munka eredményeiről és módszereiről tárgyaltak. megállapították, hogy fejér megye képviselői a múlt évben széles körű tevékenységet fejtettek ki. résztvettek a parlament nyolc állandó bizottságának munkájában, a megyében pedig 120 képviselői beszámolót tartottak. nyolcvannal közügyben jártak el és segítettek azok megoldásában.

az ülésen több javaslat hangzott el a képviselői munka továbbfejlesztésére./mti/

16.00/11

16.01.11

17.01

- 27 -

bb. 47. miért utaznak a fák a Clark Ádám térről?

1 hbj/hné/1e/1 l hk

1969. január 16.

Csütörtökön óriásdaru jelent meg a Clark Ádám tér a lagut előtti parkjában, fenyőfákat, lombos fákat emelt ki és helyezett nagy teherautókra. A fővárosi kertészeti vállalatnál elmondották, hogy a budavári palota beruházási irodájának intézkedésére számolják fel a parkot, féltő gonddal összesen 15 lombos fát és 25 fenyőfát emelnek ki, s a gyökérzetet körülvevő talajt fóliába csomagolva viszik a fákat a Horváth-kertbe a Dózsa György téri, a Zsigmond téri és a Széna téri parkokba. A budavári palota beruházási irodáján a park felszámolását a következőkkel indokolták: a jövőben megépül a palotához vezető, a Clark Ádám térről kiinduló ugynevezett keleti út, a Clark Ádám téren felszín alatti vízhűtő-tároló medencét létesítenek, amely a várpalota klimatizáló központját szolgálja ki, rendbehozzák a sikló pályát is a Várnegyed oldalán, illetve kialakítják a sikló „végállomást”, a Clark Ádám téren. Mindezekhez a munkálatokhoz felvonulási térségre lesz szükség, azért esett a választás a kis parkra, mert ott a felvonulás kevésbé zavarja a tér rendkívül nagy forgalmát. /mti/

bb. 49. a képviselőcsoport és a népfront-elnökség együttes ülése veszprémben

vid fm/ká/1 l hk

1969. január 16.

Az országgyűlési képviselők veszprém megyei csoportja és a hazafias népfront megyei elnöksége csütörtökön együttes ülésen vitatta meg a választók és a képviselők kapcsolatát és az időszeri teendőket.

Az ülésen értékeltek a mostani választási ciklus eddig elélt szakaszának tapasztalatait, és azokról a feladatokról tárgyaltak, amelyek az egyéni választói körzetekben sajátos módon jelentkeznek. Megállapították: a megyében jó a kapcsolat a képviselők és a népfront-bizottságok között, és a tanácsok is behatóan támogatják a képviselők munkáját.

/folyt.köv./

- 28 -

16.09/1 l

16.09.16

17.09

bb. 49./ a képviselőcsoport ... folyt./ 11

A képviselők meglepedéssel nyugtázták, hogy a jankai helyszíni ülésük és az időközben elhangzott parlamenti interpelláció hatására döntés született arról, hogy 70 millió forintos költséggel megoldják Nyirád és Janka térségének ivó- és ipari vízellátási gondjait.

Horváth Kálmán képviselő bejelentette, hogy a pápai járásban megoldást találtak a hozzátartozó nélkül élő, idős termelőszerkezeti tagok életkörülményeinek megnyugtató rendezésére. A tsz-területi szövetség támogatásával felépítik az idős termelőszerkezeti tagok szociális otthonát. /mti/

bb. 50. hét százalékkal nőtt a kiskereskedelem forgalma - másfél milliárd forinttal több élelmiszert vásároltunk, 900 millióval kisebb bevétel a vendéglátóiparban - a belkereskedelem 1968. évi gyorsjelentése

1 kf/kf/1e/1 l hk

1969. január 16.

A belkereskedelmi minisztérium összeállította az 1968. évi áruforgalom alakulását értékelő gyorsjelentést. Az előzetes adatok és a becslések szerint az elmúlt esztendőben 111.6 milliárd forint értékű árut adott el a kereskedelem, 7 százalékkal többet, mint az előző esztendőben. Ezen belül a közületek és az intézmények vásárlásai a lakossági forgalmat meghaladóan, körülbelül 18 százalékkal növekedtek. A számítások szerint az szabadpiaci felhozatal mintegy 3-4 százalékkal kisebb volt az előző évinél.

A kereskedelem összforgalma nagyjából a tervezettnél megfelelően alakult, árucsoportok szerint azonban eltérések mutatkoznak. Élelmiszere mintegy másfél milliárd forinttal többet költött a lakosság, a vendéglátás forgalma viszont 900 millióval, a ruházati és a vegyipar-cikk kereskedelem értékesítése 500-500 millió forinttal maradt el attól, amire számítottak. A kereskedelemben belül az állami szektor kerekén 6 százalékos, a szerkezeti szektor 8 százalékos, forgalomnövekedést ért el.

/folyt.köv./
16.15/1 l

- 29 -

16.09.16
17.09

bb. 50. / hét száza lékkal ... 1. folyt./ 11

az év utolsó hónapjaiban a szövetkezeti kereskedelem forgalmának fejlődése csökkent ugyan, az egész évet tekintve azonban 600 millió forinttal nagyobb, az állami kereskedelem pedig mintegy 800 millió forinttal kevesebb forgalmat bonyolított le a tervezettnél.

az árszínvonal változásról csak hozzávetőleges adatok alapján szól a gyorsjelentés, amely szerint az év során az 1968 január 1.-i induló árakhoz képest összességében körülbelül két száza lékkal növekedett a kiskereskedelmi árszínvonal, a forgalom kétharmadát kitevő árucsoportokban azonban az árak általában nem, vagy alig változtak. egyes kabátok, cipők, kötött- és divatárúk, zseb- és táskarádiók, lakberendezési és világítási cikkek, kozmetikai szerek, üveg- és papírárúk, butorok ára viszont 6-22 száza lék közötti összeggel emelkedett.

a fogyasztási -cikk kereskedelem az év során annyi árut szerzett be, mint amennyit értékesített. a nagykereskedelem a hazai ipartól és a külkereskedelemtől 3 száza lékkal kevesebbet vásárolt, mint 1967-ben. ezen belül a ruházati nagykereskedelem beszerzése - a kiskereskedelem közvetlen ipari kapcsolatainak bővülése következtében - a tavalyelőttinél csupán 83 száza lékát tette ki. a kereskedelmi vállalatok az év utolsó két hónapjában csaknem 1.2 milliárddal csökkentették készleteiket, elsősorban azzal, hogy beszerzéseiket korlátozták. az év végi készletek értéke lényegében megfelel az év eleji indulókészletek új áron számított értékének.

a gyorsjelentés az eredmények alapján megállapította, hogy a kiskereskedelem a gazdaságirányítás új rendszerében, a vállalati tervek jóváhagyása nélkül is teljesítette népgazdasági kötelezettségeit.

a minisztériumi értékelés külön foglalkozik a negyedik negyedévi és a decemberi piaci helyzettel, a kereslet és a kínálat alakulásával, sorra véve a kereskedelem egyes ágazatait.
/folyt.köv./
16.29/11

- 30 -

16.29/11

17.32

bb. 50. / hét száza lékkal... 2. folyt./ gy

megállapítja, hogy az alapvető élelmiszerellátás zavartalan volt, több hús és huskészítmény fogyott, mint az előző esztendőben. bőséges volt a hal-, a baromfi- és a tojáselállítás, s édességből is - az ugynevezett lisztesárúk kivételével - kedvezően alakult a kínálat. megfelelő volt a burgonya-, a zöldség- és a gyümölcs-ellátás, azonban a hazai burgonya és főleg az alma minősége nem kielégítő. a ruházati kereskedelem évvégi forgalma meghaladta az 1968. évit, s ehhez hozzájárult, hogy a kínálat, a piaci helyzet általában kiegyensúlyozott, megfelelő volt. viszont egész sor, kifejezetten téli jellegű cikk mind mennyiségben, mind választékban nem volt elégszerű, részben az ipar anyag- és kapacitás-problémái, részben a kereskedelmi vállalatok üzletpolitikája miatt. a vegyesipar-cikkek kínálata - a néhány tartósan hiányzó, s egyes újabban hiánycikknek számító termékcsoporthoz kivételével - általában kielégítette az igényeket. nem így televízióból, olaj- és csempekályházból, hengereit- és huzott árukból, s főleg budapesti gáz, olaj, valamint elektromos főző- és fűtőkészülékekből, a kívántnál kisebb volt a kínálat az apró butorokból, s egyes lakószoba típusokból is./mti/

bb. 52. mszbt küldöttség utazott a szovjetunióba

gg/zs/gy/la

1969. január 16.

csütörtökön révész géza, az mszmp kb tagja, az mszbt alelnöke és kiss lászló, az mszbt titkára moszkvába utazott, hogy aláírja a két baráti társaság 1969. évi együttműködési tervét. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. mihályfi ernő, a társaság elnöke és hévízi istván, az mszmp kb alelnöke társvezetője bucsuztatta./mti/

bb. 53. úrséta köldökzsinór nélkül - megoldódott az űrlaboratórium összeszerelésének és az űrbeli mentésnek a problémája - dr. echter tiber nyilatkozata

1 tz/gk/1e/gy/la

1969. január 16.

meg történt az első átszállás az űrben: a szojuz-5 két utasa, jevgenyij hrinov alezredes és alekszej jeliszejev kandidátus, fedélzeti mérnök kilépett saját „járművéből”, egy órán át tudományos kísérleteket és megfigyeléseket végzett a nyílt kozmikus térségben, majd a szojuz-4-ben foglalta el új munkahelyét.

/folyt. köv./
17.05/gy

- 31 -

17.05/gy

17.32

bb. 53. /ürséta.... 1. folyt./ gy

az eseménnyel kapcsolatban dr. echter tiber orvos-ezredes elmondta, hogy maga az átszállási manőver nélkülözhetetlen kelléke a föld körül keringő űrlaboratórium létrehozásának, ami pedig a legközelebbi jövőnek éppen olyan lényeges és fontos feladata, mint a hold-program végrehajtása.

a közben lebonyolított ürsétával nyilvánvalóan azt akarták kipróbálni, mennyire képes az ember hosszú időn át az űrhajón kívül tartózkodni és ott megőrizni térbeli tájékozódását és munkaképességét. hiszen az eljövendő űrállomások egyes alkotórészeinek összeszerelésekor a szerelőknak, a technikusoknak és a mérnököknek is hosszú ideig kell a szabad kozmikus térségben dolgozniuk. a látásmozgást ezt a feltevést az is, hogy a mostani kísérletnek mind a négy résztvevője mérnök, akiktől tehát elsősorban műszaki feladatok megoldásának kipróbálása várható. de elképzelhető az is, hogy a két szójuz is már egy ilyen föld körüli laboratórium egy-egy panelje, épületeleme.

a taszsz jelentésében említett autonóm szűfander, olyan űrruha, amelynek számára nem az űrhajó biztosítja az oxigénellátást, a széndioxid és egyéb gázok, valamint a nedvesség megkötését és a ruhában levő levegő ventilálását, hanem az ehhez szükséges összes berendezéseket magán az űrruhán helyezték el. így az függetleníthetővé vált az űrjárműtől. legfeljebb a távbeszélő kábelre lehetett szükség köztük, amely azonban ebben az esetben már nem minősíthető köldökzsinórnak.

maga az átszállás a közbeiktatott sétával együtt - mondta dr. echter tiber - az asztronauták számára nem jelentett újszerű többlet megterhelést. ugyanakkor azonban kétségtelesen igen nagy pszichikai hatást kellett tennie rájuk annak a tudatnak, hogy olyasmit valósítottak meg, amit előttük még senki a világon, s egyúttal bebizonyították, hogy ha ezt követően valamilyen űrhajón hiba keletkezik is, megvan a lehetőség az átszállásra a mellé felöltött hibátlan másik űrhajóba. ezzel pedig gyakorlatilag az űrbeli mentés feladata és módszere is megoldottnak tekinthető./mti/

..

- 32 -

17.15/11

17.14.20

17.32

bb. 54. a mezőgazdasági szakmunkások helyzetéről tárgyalt a kisz békés megyei bizottsága

vid-fm/tné/ká/gy/la

1969. január 16.

öt év alatt 1 134 fiatal végezte el a mezőgazdasági szakmunkásképző iskolát békés megyében. e fiatal szakmunkások helyzetéről, anyagi-erkölcsi megbecsülésükről tárgyalt csütörtökön békéscsabán a kisz békés megyei bizottsága. megállapították, hogy a szakmunkások 35 százaléka nem abban a szakmában dolgozik, amelyet tanult. a legkiválónban gazdálkodó termelőszövetkezetekben azonban - mint például a tótkomlói viharsarok tsz-ben nagy súlyt helyeznek arra, hogy mind több munkaterületen képzett szakmunkásokat foglalkoztassanak.

a kisz békés megyei bizottsága a jövőben a fiatalok elhelyezkedéséhez is messzemenő segítséget kíván nyújtani./mti/

..

bb. 55. nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélték a tolvaj kocsi-kísérőt

vid-fm/ká/gy/la

1969. január 16.

bagány jános 25 éves miskolci lakos a borsod megyei fűszer- és vegyárú nagykereskedelmi vállalatnál dolgozott, mint kocsi-kísérő. feladata volt a kiskereskedelmi boltokba szállítandó áruk leadása és okmányolása. hogy saját részére pénzt szerezzen, a gépkocsi rakományból több alkalommal különféle árukat eltulajdonított, azokat eladta és a pénzt megtartotta.

a miskolci járásbíróság bagány jánost társadalmi tulajdon károsító, visszaesőként elkövetett lopásért és okirathamisításért nyolc hónapi szabadságvesztésre és a közügyek gyakorlásától kétévi eltiltásra ítélte./mti/

..

17.15/g

17.15.20

17.32

- 33 -

bb. 57. egyelőre hiába támad a hideg

i tz/gk/ie/gy/la

1969. január 16.

két irányból indult támadásra európa közepe felé a hideg.

az atlanti-óceánnak grönland és a brit szigetek közti térségében egymást követő hullámokban hideg légtömegek áramlanak dél felé. első hullámuk csütörtökön reggel a földközi-tenger nyugati medencéjét érte el, a fagypont-vonal skóciáig hatolt. izland térségében a déli órákra mínusz 7 fokig süllyedt a hőmérséklet.

ugyanakkor északkeletről, a fehér-tenger és az ural közötti térségből még sokkal hidegebb - a reggeli órákban mínusz 40 és mínusz 45 fok közti - hőmérsékletű levegő indult el dél-délnyugat felé. mire azonban az atlanti-óceáni hűvös levegő elérkezik hozzánk, annyira felmelegszik, hogy a mi jelenlegi hőmérsékletünket nem tudja megváltoztatni, az északkeleti rendkívül hideg levegő pedig oly messze van még, hogy egyelőre semmi befolyása nem lesz a mi időjárásunkra.

miközben két oldalról közeledik felénk a hideg, európa középső részétől keletre továbbra is enyhe levegő áramlik észak felé. ennek tulajdonítható például, hogy moszkva-leningrád-kijev térségében a nappali maximum 7-11 fokkal haladta meg a többéves átlagot.

mindezek szerint hazánk időjárása egyelőre nem változik lényegesen. a távlati előrejelzés szerint hétfőig a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek mínusz 2 és plusz 3 fok között, a legmagasabb nappali hőmérsékletek plusz 5 fok körül lesznek. öt millimétert meghaladó csapadék az ország területének 60 száza lékán várható./mti/

..

bb. 58. szemüveg nagyothallóknak

vid-kz/mné/ká/gy/la

1969. január 16.

az üzem új gyártmányáról - a nagyothallók részére készített szemüvegről - tanácskoztak csütörtökön az esztergomi szemüvegkeretgyárban a fülészeti klinikák professzorai, a máv kórház, az orvostovábbképző intézet, a szot, a süketek- és nagyothallók szövetsége, valamint az orvosi műszereket foglalkozó intézetek képviselői.

/folyt. köv./

17.20/gy

17.20/gy

17.20

- 34 -

bb. 58. /szemüveg... 1. folyt./ gy

a gyárban csinos, fém-műanyag kombinációjú keret szárába építették be azokat a műszereket, amelyek kitűnően pótolják a könnyebben hordozható hallókészüléket. a tranzisztorok, a tölthető gombakkumulátorok és a többi berendezés olyan kicsi méretű, hogy a keret súlya még az 50 grammot sem éri el. a hangot százszorosára erősíti fel, s ezzel még a közepes hallásvesztésűeket is jól pótolja. a teljesen tranzisztorizált készülék hiba lehetőségei jóval kisebbek mint a hagyományosaké. a szemüvegkeret ugyszólván örökéletű, mert szárait és a benne levő alkatrészeket külön-külön cserélni lehet. a keretet többféle formában és színben tudják gyártani.

a megbeszélésen a résztvevők átvették kipróbálásra az első „nagyothalló”, szemüvegeket. tapasztalataikról, illetve vizsgálataikról rendszeresen tájékoztatják a gyárat. a végleges döntést ezeken alapján körülbelül fél év múlva hozzák meg./mti/

..

bb. 59. több mint 514 millió forint volna megye idei költségvetése

vid-fm/tné/ká/gy/la

1969. január 16.

csütörtökön szekszárdon ülésezett a tolna megyei tanács. az ülésen jóváhagyták a megyei tanács idei költségvetését, amely szerint 1969-ben több mint 514 millió forintból gazdálkodik tolna megye.

figyelemre méltó, hogy az idén az előző évinél 20 millió forinttal többet juttatnak a szociális és egészségügyi ellátás további fejlesztésére. gondoskodnak az elemi károsultak esetenkénti és a vakok állandó segélyezéséről is. jelentős összegekkel növelik a gyermek-nevelőotthonok, valamint a gyógy-pedagógiai intézetek költségvetését. hatszázezer forintot kap a nagymányoki új általános iskolai diákotthon, fürgeden pedig ötven személyes óvodát létesítenek. a dombóvári járásban a tavalyihoz képest ötmillió forinttal többet irányoznak elő az ipartelepítéshez szükséges utak építésére és fenntartására.

a továbbiakban az 1969-1970. évi fejlesztési programról tárgyaltak, amelyben szerepel többek között a szekszárdi megyei művelődési palota építésének befejezése. erre az építkezésre az idén és jövőre több mint 28 millió forintot költenek./mti/

..

17.25/gy

17.25/gy

17.25

- 35 -

bb. 60. bemutatkozott a kgst országos divatkongresszusára készülő magyar könnyűipari ,,válogatott ,,

1 sz/tr/11 la

1969. január 16.

csütörtökön a divattervező vállalatnál zártkörű zsűri-
zésem nagy józsefné könnyűipari miniszter jelenlétében
bemutatkozott a kgst országos divatkongresszusára készü-
lő magyar könnyűipari ,,válogatott,, a kongresszust bu-
dapesten február 10 és 18 között rendezik meg, ezzel egyi-
dőben kiállítás nyílik, amelyen a legsikerültebb anyago-
kat, cipőket, bőrdíszmű és kötszövött
árakat láthatják az érdeklődők./mti/

bb. 61. nyolc évi szabadságvesztés emberölésért

vid fm/11 la

1969. január 16.

a nyiregyházi megyei bíróság csütörtökön hirdetett ité-
letet rácz jános és társa - nyiregyháza - sóstóhegyi lako-
sok - bűnügyében. az ügy előzménye, hogy küntler minály és
gulyás lászló múlt év november 9-én az esti órákban ittás
állapotban az utcán minden indok nélkül bántalmazta
szilágyi margitot és annak udvarlóját. a lány otthon ezt el-
panaszolta id. szilágyi miklósnak és a lakásban tartózkodó
rácz jánosnak. azok elhatározták, hogy felelősségre vonják
küntleréket. utánuk eredtek, du lakodni kezdtek, majd rácz
jános zsebkéssel kétszer megszurta küntlert, aki a helyszí-
nen behalt sérüléseibe.

a megyei bíróság - nem jogerősen - rácz jánost emberölé-
sért 8 évi szabadságvesztésre, gulyás lászlót, pedig - aki az
időközben elhalozott küntlerrrel együtt bántalmazta szilágyi
margitot és udvarlóját -, garázdaságért három hónapi sza-
badságvesztésre ítélte./mti/

17.45/11

17.45/11

- 36 -

embargó: 20.00 óráig!

bb. 65. grecsko marsall kádár jánosnál

tr/zs/11 la

1969. január 16.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi
bizottságának első titkára csütörtökön fogadta a. a.
grecsko marsallt, a szovjetunió honvédelmi miniszterét, aki
a hazánkban ideiglenesen állomásozó szovjet csapatoknál
tett látogatást.

magyar részről jelen volt czinege lajos vezérezredes,
az mszmp politikai bizottságának póttagja, a magyar népköz-
társaság honvédelmi minisztere, szovjet részről a. a. jeti-
sev hadseregtábornok, a szovjet hadsereg és a haditengerésze-
ti flotta politikai főcsoportfőnöke. a találkozó szívélyes,
elvtársi légkörben folyt le./mti/

bb. 62. méhes lajos, a kisz központi bizottságának első titkára
a fejér megyei kisz-bizottság ülésén

vid-fm/gy/la

1969. január 16.

a kisz fejér megyei bizottsága csütörtökön székesfehérvárott
kibővített ülést tartott, amelyen résztvett és felszólalt
herczeg károly, a megyei pártbizottság első titkára és méhes
lajos, a kisz központi bizottságának első titkára is. a bizott-
ság megállapította, hogy a kisz 1968-ban fejér megyében is e-
redményes, gazdag esztendőt zárt. erősödtek a kisz szervezetek,
a tagok száma meghaladja a 24 500-at. szilárdult a szervezeti fe-
gyelem. a vietnami segélyalapra egymillió forintot fizettek be.
a videotonban legyártották azt az ötezer tranzistoros rádiót,
amelyet a magyar ifjúság ajándékként a hős vietnami népnek
küldtek.

méhes lajos, a kisz központi bizottságának első titkára
felszólalásában értékelte a fejér megyei kisz-szervezetek és
tagjaik munkáját, s hangsúlyozta, hogy a további előrehaladás
érdekében változtatni kell az eddigi munkamódszereken és ja-
vítani kell a munkastíluson. herczeg károly, az mszmp fejér
megyei bizottságának első titkára felszólalásában kiemelte,
hogy a jövőben fokozottabban kell foglalkozni a fiatalok kom-
munista nevelésével.

ezt követően jóváhagyták az idei akcióprogram irányelveit.
legfontosabb feladatnak tartják az a lapszervezeti kisz-munka
javítását és a jubileumi évfordulókra való felkészülést./mti/

17.48/11

17.48/11

- 37 -

bb. 63. az összekapcsolódás technikája - ami új a két szovjet manőverében - ferencz csaba nyilatkozata

1 tz/gk/1e/gy/la

1969. január 16.

az új szovjet űrkísérlet sikeres manővereiről ferencz csaba mérnök, az űrkutatási bizottság titkára a következőket mondta el:

- a szovjet-4 harmadik és a szovjet-5 második űrbeli napja több újdonságot hozott az űrhajózás történetében. most először mozogtak és dolgoztak az űrutasok a szabad kozmikus térségben az űrhajótól függetlenül, most először tartózkodott egyszerre két ember az űrhajón kívül az űrben, most először utaztak élő emberek a „cél-űrhajóban”, is és most először sikerült összeszerelni egy olyan négyfülkés kozmikus egységet, amely már jelenlegi állapotában is betölthetné egy tágas űrlaboratórium szerepét.

arra a kérdésre, hogy miképpen zajlik le két űrhajó összekapcsolása, a magyar szakember a következőket mondta el:

- a feladat megoldásának egyik legfontosabb eszköze a távolság- és sebességmérő radar, amelyet optikai célzóberendezés egészít ki. az utóbbinak a lényege az, hogy az űrhajó célzóablakán olyan finom, vékony vonalakból álló száleresztet tüntetnek fel, amelyek elhelyezése már eleve igazodik a kitűzött feladathoz. a célbavett űrhajón különböző jelzőfények világítanak, s az űrpilótának ezek egyikét kell a száleresztre „fektetnie”, hogy a két repülő test pontosan egyvonalba kerüljön egymással. amikor a két űrhajó ilyen módon egy-két méternyire megközelítette már egymást, az űrpilóta egészen apró kis lökések útján rendkívül lassan „hozzásimítja”, űrhajóját a másik repülő testhez. az összekapcsoló szerkezetben elektromos tapogatók ellenőrzik, amint a két „ütköző”, közeledik egymáshoz, s a megfelelő pillanatban mágneses zár rántja össze a befogó szerkezet „karait”, amelyek igen nagy erővel ragadják meg a másik űrhajón levő ütközőfejet.

mindenhez természetesen már előzőleg teljesen azonos pályára kell juttatni a két űrhajót - ami egyúttal az azonos sebességet is jelenti - a térbeli helyzetüket is egymásnak megfelelően kell stabilizálni./mti/

17.57/11

1801 zsls

- 38 -

bb. 64. pullai árpád látogatása jászberényben

vid-fm/gy/la

1969. január

pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára csütörtökön látogatást tett a jászberényi központjában jászberényben. a vendéget váczai sándor, a megyei pártbizottság titkára, fodor Mihály, a megyei tanács vb elnöke és bacsa ferenc, a városi pártbizottság titkára fogadta. a város politikai, gazdasági és kulturális helyzetéről bacsa ferenc tartott rövid tájékoztatót.

pullai árpád a társaságában levő megyei és városi vezetőkkel felkereste a jászberényi hűtőgépgyárat. a több mint 10 éves félézer munkást foglalkoztató, korszerű, nagyüzem munkájáról, az új gazdasági mechanizmus bevezetésének tapasztalatairól góriáncz Ignác vezérigazgató, országgyűlési képviselő, fehér Imre, az üzemi pártbizottság titkára és László Károly műszaki igazgató informálta a központi bizottság titkárát. pullai árpád ezt követően látogatást tett a hűtőgépgyár több üzemében és beszélgetést folytatott a munkásokkal, műszakiakkal.

délután a gyár művelődési termében politikai pártnapot rendeztek, amelyen pullai árpád tartott előadást a nemzetközi helyzetről, az időszerű belpolitikai és gazdasági kérdésekről. a nagygyűlés után a hazafias népfrent járásai és városi bizottságának vezetőivel, aktivistáival folytatott eszmecsere./mti/

..

bb. 67. a svájci nagykövet bucsu látogatásai

gk/zs/gy/la

1969. január 16.

dr. werner fuchss-ot, svájci távozó magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét fogadta losonczi Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, fock Jenő, a kormány elnöke és kállai Gyula, az országgyűlés elnöke./mti/

..

18.00/-11

1804 zsls

198

- 39 -

bb. 66. kitüntetések

hné/zs/gy/la

1969. január

a népköztársaság elnöki tanácsa tabák endrének, a népköztársaság főszervezőjének a sportmozgástervezésben kifejtett több évtizedes munkássága elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetéssel adományozta. a kitüntetést losonczi páál, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, jakab sándor, az mszmp kb osztályvezetője és egrí gyula, az mts elnöke.

kőrösi gyulának a kpvdosz alelnökének eredményes munkásságát elismeréséül 70. születésnapja alkalmából az elnöki tanács a munka érdemrend arany fokozata kitüntetéssel adományozta. a kitüntetést losonczi páál nyújtotta át. jelen volt cseterki lajos és ligeti lászló, a kpvdosz főtitkára.

az elnöki tanács mátrai lászló akadémikusnak, az egyetemi könyvtár igazgatójának kiemelkedő tudományos munkássága elismeréséül, 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetéssel adományozta. a kitüntetést losonczi páál nyújtotta át. jelen volt cseterki lajos és ligeti lajos, a magyar tudományos akadémia alelnöke./mti/

..

bb. 68. finn vendégek a külkereskedelmi és a könnyűipari miniszternél
t sz/tr/le/gy/la

1969. január 16.

dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter csütörtökön délután hivatalában fogadta a hazánkban tartózkodó finn kereskedelmi küldöttség vezetőit: olavi salonen volt ipar- és kereskedelmiügyi minisztert, a finn-magyar kereskedelmi egyesület elnökét és sakari yrjönen-t, a finn központi kereskedelmi kamara vezérigazgatóját. a megbeszélésen részt vett dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes is.

a finn kereskedelmi delegáció ugyancsak csütörtökön látogatást tett a könnyűipari minisztériumban is, ahol nagy józsefné miniszterrel folytatott megbeszéléseket a gazdasági, ipari együttműködés fejlesztéséről./mti/

..

18.25/e

- 40 -

1969. január

19.2

bb. 71. modern egyiptomi kerámiák tálata az ernst muzeumban

t tf/gk/zs/gy/la

1969. január 16.

csaknem kétszáz alkotást felölelő anyaggal modern egyiptomi kerámiák kiállítását láthatja a közönség csütörtöktől az ernst muzeumban. a magyar népköztársaság és az egyesült arab köztársaság közti kulturális munkaterv alapján rendezte a bemutatót a kki a kiállítási intézményekkel együtt.

a megnyitó ünnepségen részt vett bojti jános külügyminiszterhelyettes, s megjelent művészeti életünk számos ismert személyisége. ott voltak a budapesti diplomáciai testület képviselői. dr. pesta lászló, a kki alelnöke beszédében többek között megemlékezett arról, hogy tizenkét éve tartjuk a rendszeres kulturális együttműködést - egyezmény keretében - az egyesült arab köztársasággal. évről-évre színes, érdekes és tartalmas programok követik egymást. két esztendőnként kormánydelegációk munkatervi megállapodásai rögzítik a rendezvények, események menetét. lehetőséget biztosítanak tudósok, művészek, írók és különféle tudományterületek szakemberei részére kölcsönös látogatásokhoz, módot nyújtanak ösztöndíjasok tanulmányutjaihoz. a közeli napokban nemzeti művészegyüttesek is részt vesznek az a későbbiekben pedig magyar együttesek is részt vesznek az ezeréves kairó jubileumi ünnepségein, iparművészeti tárlatot és könyvkiállítást rendezünk a baráti országban.

a mostani bemutató rendezéséért a megnyitó ünnepségen abdel fattah fouad, az eak budapesti nagykövete mondott köszönetet. a magyar képzőművészek szövetségének nevében mikó sándor főtitkár szólt elismerően a kiállításról, majd a bemutató alkalmából fővárosunkba érkezett mohamed chaarawi abdel wahab keramikus művész, az eak kulturális minisztériumának osztályvezetője köszöntötte a közönséget.

a tárlatot - amelyet előzőleg moszkvában, bukarestben és varsóban mutattak be nagy sikerrel - február 2-ig tekinthetik meg az érdeklődők az ernst muzeumban./mti/

..

- 41 -

18.30/11

18.11.20

19.2

bb. 70. zajlásban is szállítanak a magyar hajók a felső dunán - gyorsult a jégpontás a jugoszláv szakaszon - újabb folyók vágnak ajégben a magyar szakaszon

1969. január 16.

8 sb/hbj/tr/11 la

a dunán rajkától százhalmattáig megritkultak a jégtáblák, de százhalmattá és dunaujváros között még mindig erősen zajlik a folyó, a víz tükrét teljesen eltakarják az uszó jégtáblák. nagy jégszigetek ütköznek az álló jégmezőnek, s a sorozatos összeesapás időnként tovább tolja, tömöríti a jégpáncélt, így az utóbbi 24 órában lényegében nem hosszabbodott a jégmező, a jugoszláv dunaszakaszon bevetett négy magyar jégtörőhajó munkát végzett apatin térségében. mintegy 18 kilométeres szakaszon eddig 9 jégmezőt daraboltak fel. sikeresen birkóztak meg az általában 1-3 méter vastagon felrakódott jéggel, eltávolították tehát a legjobban tömörödött jégakadályokat, s most már gyorsabban haladhatnak a jóval vékonyabb, a becslések szerint a leg 50-100 centiméter vastag jégpáncélban. a magyar szakaszon három jégtörő hajó csütörtökön kivált a felnyitott jégmező folyosójában tartott órjárattól, s fajs térségében most tovább hosszabbítja a folyosót. az a terv, hogy fokoztán, esetleg paksig felvágják a jégpáncél közepét, tehát újabb 15-20 kilométer hosszú folyosót nyitnak.

a magyar csütörtökön újból megindította a teherhajózást regensburg és budapest között, bár a folyó felső szakaszán is zajlik a jég. a mahart vezetői ezzel kapcsolatban elmondották, még ha a vízükör 20-30 százalékat, sőt a felát is jégtáblák borítják, a hajók közlekedhetnek, természetesen csak az erősebb vízijárművek, nem pedig a kerekcsajók. felmerülhet a kérdés, miért merészkednek ki, a biztonságot nyújtó teherhajó a teherhajók a zajló dunára. a hajózás illetékeseinek válasza: a hajózás bizonyos mérvű jégzajlásban veszélytelen, szállítanivaló pedig rengeteg akad, köztük sok olyan termék, amelyet a lehető leggyorsabban kell rendeltetési helyére juttatni. csütörtökön tíz vontató indult utnak 40-50 uszályal, illetve tankhajóval. fűtő- és gázolajat visznek szőny-regensburg között, továbbá búzát és fát szállítanak a felső duna több kikötőjében, onnan pedig kokszot, szódát, egyéb ásványi anyagot, darabárut hoznak hazai kikötőkbe. /mt1/

- 42 -

18-35/11

1969. jan.

19.2.

bb. 69. megalakult a nádgazdasági egyesülés

t jf/tr/1e/11 la

1969. január 16.

csütörtökön - a mém váci utcai bemutató termében - a vállalat közös elhatározása nyomán megalakult a nádgazdasági egyesülés. a társasági szerződés aláírásánál ott volt kazinczki kálmán mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes.

az egyesülést a fertői, a balatoni, a bács-kiskun megyei, az alsó-tisza nádgazdasági vállalatok, valamint a fegyér megyei tőzeg-, nádkitermelő- és feldolgozó vállalat hozta létre. a vállalatok 16-17 ezer holdas területen gazdálkodnak. az utóbbi években egyre nagyobb megrendeléseket kapnak és külföldről is mindinkább érdeklődnek a jóminőségű magyar nád iránt. a vállalatok a jobb gazdasági eredmények elérésére összehangolják piacutatási, felvásárlási és értékesítési tevékenységüket. /mt1/

-.-

a szerkesztőségek figyelmébe!

11 la

mai bb 65 sz. hírünk / grecsko marsall / 2. bekezdésének 3. sorában a név helyesen:

a. a. jepisev hadseregtagbornok,

/mt1/

-.-

- 43 -

18.40/11

1847. jan.

19.2.

bb. 72. megszűnt az olaj- és gázkitörés algyőn - pénteken került sor a végleges elfojtásra

vid-fm/gy/la

1969. január

az algyői 168-as olajkut mélyén csütörtökön délután sikeresen végrehajtották a „torpedórobbantást”, a megfelelő készülékekkel, felszerelésekkel, távirányítással bocsátották le a külön erre a célra készített robbanófejet. a gondosan előkészített és végrehajtott robbantás ereje a felszíntől számított 1910 méter mélységben kibővítette a termelőcső végét. korábban ugyanis a cső szűk keresztmetszete akadályozta, hogy elegendő iszapot nyomjanak a kutba. a robbantás után nagy apparátussal fogtak hozzá - az elmúlt hetekben sikertelenül végződött - iszapoláshoz. már előzőleg a kut negyven köbméternyi befogadó képességét jóval meghaladó mennyiségű, kétszáz köbméter nagy fajsúlyu furóiszapot helyeztek a közelben készenlétbe. tucatnyi, nagyteljesítményű kompresszorral nyomatták az iszapot a termelőcsővön át a mélybe.

az akció az esti órákra csaknem teljes sikert hozott: 17-18 óra között fokozatosan elcsendesedett a már egy hónapja dübörgő olajkut, a folyamatos iszapolással sikerült elzárni az olaj és a földgáz útját, a kitörés tehát lényegében megszűnt. a teljes és végleges elfojtásra azonban csak pénteken kerülhet sor, amikor - a korábban a termelőcsőre felszerelt zárószerkezet után - a bélésűcsőre is felszerelik a megfelelő tolvárat. /mti/

bb. 73. időjárásjelentés

tr/gy/la

1969. január 16.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtök este:

enyhe idő

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő, pénteken délnyugat felől valószínűleg esővel. időnként megélénkülő déli szél. helyenként erős párásság, köd. az északi szakhoz képest az enyhe idő tovább tart. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken plusz 4- plusz 9 fok között. /mti/

19.20/gy

- 44 -

Al
2007-

bb. 74. magyar-szovjet történész megállapodások aláírása

t bc/tr/zs/il la

1969. január 16.

a magyar tudományos akadémián csütörtökön aláírták a magyar-szovjet történész vegyesbizottság megalakulásáról szóló jegyzőkönyvet valamint a vegyesbizottság működési szabályzatát és 1969. évi munkatervét.

a megállapodásokat dr. pach zsigmond páál akadémiai levelező tag, a vegyesbizottság magyar tagozatának elnöke, illetve a. a. guber akadémikus, a vegyesbizottság szovjet tagozatának elnöke írta alá.

a vegyesbizottság tagjain kívül az aláírásnál jelen volt dr. erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia főtitkára, dr. mátrai lászló akadémikus, osztálytitkár, dr. ortutay gyula akadémikus, valamint n. n. szikacsov követtanácsos, a szovjetunió budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is.

pach zsigmond páál az aláíráskor elmondott beszédében hangsúlyozta, hogy a magyar és a szovjet történészek tudományos kapcsolatai már eddig is gyümölcsözőek voltak. e kapcsolatokat a magyar-szovjet történész vegyesbizottság megalakításával el kívánják mélyíteni. a jegyzőkönyv és mellékletei gazdag tudományos programot irányoznak elő már 1969-re, s felvázolják a teendőik körvonalait a következő évekre is.

a. a. guber beszédében rámutatott, hogy a korábbinál sokkal szélesebb, átfogóbb tudományos együttműködés programját szabták meg. hangsúlyozta, hogy a szovjet történészek ellátogattak különböző tudományos intézményekbe, s egész sor olyan kérdéssel találkoztak, amelyekben nagy lehetőségek kínálkoznak a további együttműködésre.

- a magyar történettudomány magas színvonalra, a magyar történészek nagyfokú érdeklődése a módszertani, etni és elméleti problémák iránt biztosítékul szolgál, hogy az együttműködés is hasznos lesz az alapvesztő történelmi elméleti problémák és az egyetemes történet különböző kérdéseinek feloldozása szempontjából is.

x x x

19.23/11

- 45 -

Al
2007

bb. 72. megszűnt az olaj- és gázkítörés algyőn - pénteken került sor a végleges elfojtásra

vid-fm/gy/la

1969. január

az algyői 168-as olajkut mélyén csütörtökön délután sikeresen végrehajtották a „torpedórobbantást”, a megfelelő készülékekkel, felszerelésekkel, távirányítással bocsátották le a külön erre a célra készített robbanófejet. a gondosan előkészített és végrehajtott robbantás ereje a felszíntől számított 1910 méter mélységben kibővítette a termelőső végét. korábban ugyanis a cső szűk keresztmetszete akadályozta, hogy elgondolható iszapot nyomjanak a kutba. a robbantás után nagy apparátussal fogtak hozzá - az elmúlt hetekben sikertelenül végződött - iszapoláshoz. már előzőleg a kut negyven köbméternyi befogadó képességét jóval meghaladó mennyiségű, kétszáz köbméter nagy fajsúlyú furóiszapot helyeztek a közelben készenlétbe. tucatnyi, nagyteljesítményű kompresszorral nyomatták az iszapot a termelősővön át a mélybe.

az akció az esti órákra csaknem teljes sikert hozott: 17-18 óra között fokozatosan elcsendesedett a már egy hónapja dühögő olajkut, a folyamatos iszapolással sikerült elzárni az olaj és a földgáz útját, a kítörés tehát lényegében megszűnt. a teljes és végleges elfojtásra azonban csak pénteken kerülhet sor, amikor - a korábban a termelősőre felszerelt zárószerkezet után - a béléscsőre is felszerelik a megfelelő tolvárat./mti/

bb. 73. időjárásjelentés

tr/gy/la

1969. január 16.

a meteorológiai intézet jelenté csütörtök este:

enyhe idő

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő, pénteken délnyugat felől valószínűleg esővel. időnként megélnkülő délikeleti, déli szél. helyenként erős párásság, köd. az északhoz képest az enyhe idő tovább tart. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken plusz 4- plusz 9 fok között.
/mti/

19.20/gy

- 44 -

20.01

bb. 74. magyar-szovjet történész megállapodások aláírása

t bc/tr/zs/il la

1969. január 16.

a magyar tudományos akadémián csütörtökön aláírták a magyar-szovjet történész vegyesbizottság megalakulásáról szóló jegyzőkönyvet valamint a vegyesbizottság működési szabályzatát és 1969. évi munkatervét.

a megállapodásokat dr. pach zsigmond pál akadémiai levelező tag, a vegyesbizottság magyar tagozatának elnöke, illetve a. a. guber akadémikus, a vegyesbizottság szovjet tagozatának elnöke írta alá.

a vegyesbizottság tagjain kívül az aláírásnál jelen volt dr. erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia főtitkára, dr. mátrai lászló akadémikus, osztálytitkár, dr. ortutay gyula akadémikus, valamint n. n. szikacsov követtanácsos, a szovjetunió budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is.

pach zsigmond pál az aláírásakor elmondott beszédében hangsúlyozta, hogy a magyar és a szovjet történészek tudományos kapcsolatai már eddig is gyümölcsözőek voltak. e kapcsolatokat a magyar-szovjet történész vegyesbizottság megalakításával el kívánják mélyíteni. a jegyzőkönyv és mellékletei gazdag tudományos programot irányoznak elő már 1969-re, s felvázolják a teendőik körvonalait a következő évekre is.

a. a. guber beszédében rámutatott, hogy a korábbinál sokkal szélesebb, átfogóbb tudományos együttműködés programját szabták meg. hangsúlyozta, hogy a szovjet történészek ellátogatnak különböző tudományos intézményekbe, s egész sor olyan kérdéssel találkoztak, amelyekben nagy lehetőségek kínálkoznak a további együttműködésre.

- a magyar történettudomány magas színvonala, a magyar történészek nagyfokú érdeklődése a módszertani, elvi és elméleti problémák iránt biztostékl szolgál, hogy az együttműködés is hasznos lesz az alapvesztő történelmi elméleti problémák és az egyetemes történet különböző kérdéseinek feloldozása szempontjából is.

x x x

19.23/11

- 45 -

20.01

bb. 74./ magyar - szovjet ... folyt./11

a megállapodás értelmében a két ország történészei kölcsönösen részt vesznek a vegyesbizottság közös rendezvényein, közös kutatási programokat dolgoznak ki, illetve munkacsoportokat hoznak létre egyes kérdések kutatására, s tájékoztatják egymást a történettudományok egyetemi és főiskolai oktatásának kérdéseiről. a két tagozat közös javaslata alapján kialakított 1969. évi munkaterv szerint a két ország tudósai, kutatói együttműködnek a jelentős történelmi évfordulók megünneplésében; így részt vesznek a magyar tanácsköztársaság 50. évfordulójának hazánk felszabadulása 25. évfordulójának és lenin születése 100. évfordulójának alkalmból sorra kerülő tudományos rendezvényeken és más tudományos konferenciákon. a munkaterv értelmében a két fél kölcsönösen javaslatot tesz magyarországon, illetve a szovjetunióban megjelent történelmi munkák lefordítására. ezenkívül kölcsönösen tájékoztatják egymást a két ország történettudományi intézeteinek kutatási terveiről./mti/

..-

- v é g e -

21.00/gy

de

- 46 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. január 17.

bb. 1. kik a legsikeresebb magyar írók külföldön

1 tf/gk/zs/gy/hk

1969. január 17.

egyre szélesebben visszhangra talál a magyar irodalom a nagyvilágban: az élvonalban németh lászló, lengyel józsef, szabó magda, passuth lászló, déry tibor, fejcsendré neve szerepel, az újabb formálódó második sikerekben gazdag szerzői csoporthoz örkény istván, moldova györgy, mészöly miklós, cseres tibor tartozik. természetesen a névsorok távolról sem teljesek, mindenesetre legtöbbször ezeknek az íróknak a neve szerepel a szerzői jogvédő hivatal legfrissebb jelentéseiben, amelyek egyrészt az 1968-ban határainkon túl megjelent magyar könyvekről, másrészt az elmúlt évben megkötött export-szerződésekről adnak számot.

részint már megjelentek, részint külföldi kiadóknaál, lektorátusoknaál, nyomdáknban vannak azok a kiadványok, amelyekkel - jó értelemben - sok dolga volt a szerzői jogvédő hivatalnak a mögöttünk levő esztendőben.

a lengyel könyvpiacn kétféle kiadásban jelenik meg magyar elbeszélések válogatása, és sok egyéb munkával együtt weöres sándor válogatott verseskötete, azután moldova györgy elbeszéléseinek gyűjteménye és hasonló összeállítás örkény istvántól is. dobozy imre, fejcsendré, kolozsvári grandpierre emil, nagy lajos, tatay sándor, vészendré nevével találkozhatnak az olvasók rövidesen az ndk-ban. kosztolányi-könyv jelenik meg románában, ugyanitt kiadják thurzó gábor „a szent” című irását. románai magyar kiadás előtt áll bródy sándor három műve, déry tibor egy könyve, továbbá kosztolányi, krudgyula egy-egy műve, móríc zsigmondtól „a rab oroszán”, és „a fákllya”,.

/folyt. köv./

de

- 1 -

bb. 75. ünnepi hangverseny a zeneakadémián

k gj/lk/zs/gy/la

1969. január 17.

pénteken a lengyel kultúra ünnepi hangversenyt rendezett varsó felszabadulásának 24. évfordulója alkalmából a zeneakadémia kistermében. a hangversenyen közreműködött bernard ladysz, világhírű lengyel baritonista, a milánói scala és a new yorki metropolitan állandó vendégművésze, l. rymkiewicz-ladysz operaénekesnő és jerzy gaczek zongoraművész. a nagyszerű ünnepi hangversenyen ott volt a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos tagja, valamint a magyar kulturális és művészeti élet több kiváltsága is./mti/

..

- v é g e -

20.33/gy

lé

- 48 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1969. január 16.

bb. 56. a minisztertanács ülése

ll la

1969. január 16.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. meghallgatta és elfogadta a kubai nemzeti ünnepen résztvett magyar kormánydelegáció utjáról szóló beszámolót.

a pénzügyminiszter előterjesztésére a minisztertanács módosította az általános jövedelemadórendszer. az építésügyi és városfejlesztési miniszter a közületi elhelyezés újabb rendezésére tett javaslatot. a kormány az előterjesztést elfogadta.

a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke jelentést tett a felnőtt járóbeteg-ellátásról 1965-ben hozott kormányhatározat végrehajtásával kapcsolatban végzett vizsgálat megállapításairól. a minisztertanács a beszámolót tudomásul vette és határozatokat hozott.

a nehézipari miniszter beszámolt a szén-savtermelő vállalat répce-laki üzemegységében bekövetkezett robbanással kapcsolatban indított vizsgálat eddigi megállapításairól. a kormány meghallgatta a tájékoztatót és utasította a nehézipari és a belügyminisztert, valamint a bányaműszaki főfelügyelőség vezetőjét, hogy a vizsgálat befejezése után tegyenek újabb jelentést.

/ folyt. köv. /

- 1 -

16.30/ll
16.45 jdr

bb. 56./ a minisztertanács ... 1. folyt./ 1 l

a minisztertanács titkárságának vezetője ismertette az országgyűlés december 18-19-1 ülészakán elhangzott képviselői és zsvételeket és javaslatokat. a kormány felhívta a minisztereket és az országos hatáskörű szervek vezetőit, hogy ezek megvalósításának lehetőségeit vizsgálják meg, s - lehetőség szerint egy hónapon belül - tájékoztassák az országgyűlés elnökét és az érdekelt képviselőket.

x x x

a magánkisiparosok és kiskereskedők tevékenységéről szóló tavalyi kormányhatározatok - a többi között - előírták az általános jövedelemadó rendelet felülvizsgálatát és módosítását. az ennek alapján most kiadott rendelet egyrészt bővíti a lakosság ellátása szempontjából fontos tevékenységek-nél a korábbi adómentességek és adókedvezmények körét, ki-terjeszti a kedvezményes adóztatást jelentő adóátalányozást és mérsékli az alacsonyabb jövedelmű magánkisiparosok és kis-kereskedők adóját, másrészt pedig felelőli a kimagasló jöve-
delmet élvezők adóterhét.

a kormányrendelet - többek között -

- azok részére, akik 5 000-nél kisebb lélekszámú községekben, valamint a községek és városok ellátatlan területein most kezdenek szolgáltató- vagy javítóipari tevékenységet végezni, ez után két éves adómentességet biztosít;

- a 3 000-nél kisebb lélekszámú községekben működő és a helyi szükségletet kielégítő kisiparosokat és magánkereskedőket 60 százalékos adókedvezményben részesíti;

a szakmai tanulót foglalkoztató kisiparosok és magánkereskedők részére tanulónként 15 százalékos, 1 000 forintig terjedő adókedvezményt engedélyez;

- az idős, vagy csökkent munkaképességű adózók kedvezményé-
nek felső határát az eddigi 1 000 forintról 1 500 forintra
eme li.

/folyt. köv./

16.38/1 l

1647 Jel.

- 2 -

bb. 56./ a minisztertanács .... 2. folyt./ 1 l

- a rendelet fenntartja az egy, vagy több alkalmazottat tartóknál az ezek után járó külön általános jövedelemadó-fizetési kötelezettséget, azzal a módosítással, hogy annak mértéke - az eddigi havi 500 forint helyett - a munkabér 20 százaléka.

mentesek az alkalmazotti adó fizetése alól továbbra is az ipart özvegyi jogon folytatók és az idős, valamint csökkent munkaképességű személyek.

az önálló szellemi tevékenységből származó jövedelem utáni adózás lényegében nem változik.

a kormány rendelete kihirdetése napján lép hatályba: rendeleteit 1969. január hó 1. napjától kell alkalmazni.

x x x

a közületi szervek elhelyezéséről szóló kormányrendelet úgy intézkedik, hogy a helyiségekkel és a telkekkel továbbra is az illetékes tanácsi szervek gazdálkodnak / igénybe-
vételi, kiutalási rendszer/, mert a közérdekű elhelyezések jelenleg másként nem biztosíthatók. emellett azonban az új rendelet a közületi szervek egyre fokozódó önállóságára és anyagi érdekeltségére tekintettel lehetővé teszi, hogy felesleges helyiségeiket és telkeiket más közületi szervek részére ellenérték fejében is hasznosíthassák. ilyen megállapodás kötéséhez hatósági engedély szükséges.

a rendelet továbbra is fenntartja azt a tilalmat, hogy lakást, vagy lakás céljára alkalmas helyiséget csak kivételesen indokolt esetben és megfelelő lakás pótlása mellett szabad igénybe venni. az irodahelyiség-normák szintén érvényben maradnak.

a jövőben kártalanítás illeti meg a közületi szervezet az indokolt szükségletét meghaladó helyiség /telek/ igénybevétele esetén is, ha azt saját költségén létesítette.

/folyt. köv./

16.45/1 l

1701 Jel.

- 3 -

bb. 56./ a minisztertanács ... 3. folyt./ 1 l

ha az igénylő közületi szerv kártalanítási kötelezettség nélkül jut a helyiséghez /telekhez/, egyszeri igénybevételi díjat köteles téríteni, amelynek összege megfelel az egyébként fizetendő kártalanításnak, ezzel egyidejűleg teljesen megszűnik az ingyenes kiutalás rendszere.

a rendelet egyszerűsíti és gyorsítja a közületi elhelyezési eljárást, az elhelyező hatóság határozata ellen csak államigazgatási úton van jogorvoslati lehetőség.

a kormányrendelet enyhíti a személyi tulajdonban álló telkek, illetve nem lakás céljára szolgáló helyiségek tekintetében az eddigi szigorú szabályokat, s növeli a tulajdonosok rendelkezési jogát. Így a jövőben a tulajdonos a szabad rendelkezésű épületben lévő, nem lakás céljára szolgáló helyiséggel a használat megszűnése után szabadon rendelkezik; közületi elhelyezés céljára szabad rendelkezésű lakást igénybe venni nem lehet; tanácsi rendelkezés alatt álló lakást a közületi használat megszűnése után a lakásügyi hatóság rendelkezésére kell bocsátani.

személyi tulajdonban lévő telket a jövőben csak ideiglenes jelleggel szabad közületi elhelyezés céljára igénybe venni. ha azon a tulajdonos építeni kíván, a közületi szerv köteles kiüríteni, vagy - ha azt az új rendelet hatálya lépése előtt utalták ki és nélkülözni nem tudja - meg kell szereznie a telek tulajdonjogát.

x x x

a központi népi ellenőrzési bizottság megállapítja jelentésében, hogy az ország egészségügyi helyzete a három évvel eze előtt végzett vizsgálat óta jelentősen javult. tovább csökkent a csecsemőhalandóság, kevesebb a járványos és a tuberkulózis megbetegedés, növekedett az átlagos életkor.

/folyt.köv./
16.50/1 l
1704 bel

- 4 -

bb. 56./ a minisztertanács ... 4. folyt./ 1 l

az orvosi körzetek száma évente átlagosan hatvannal gyarapszik. az egészségügyi intézményekben ma 2.250-nél több orvos és 8 555-nél több egészségügyi középiskolai dolgozik, mint három évvel eze előtt.

a körzeti orvosi és szakorvosi rendelők mindezek ellenére sem tudják még a járóbetegek kezelésének megkívánt színvonalát biztosítani. a körzeti és a szakorvosi betegellátás - mivel ma már lényegében az ország egész lakosságára kiterjed - évről-évre dinamikusan növekedett. például 1964-ben 102, 1967-ben már 111 millió esetben történt vizsgálat, illetve gyógykezelés a körzeti és a szakorvosi rendelőintézetekben. emiatt sok helyen nagy a zsúfoltság, ennek következménye: ideges légkör, helyenként rideg bánásmód.

a jelentés megállapítja, hogy a jelenlegi körülmények között is van lehetőség a betegellátás színvonalának javítására. ennek egyik feltétele a jobb szervezés. a reggeli és a munkaidő utáni órákban például zsúfoltak a rendelők, viszont délután és késő este szinte üresek. helyes lenne - ennek megszüntetésére - több helyen bevezetni az időre történő előjegyzést. nagy megterhelést jelentenek ugyan a szakorvosi rendelők számára a korszerű betegségmegelőzés érdekében szükséges és hasznos alkalmassági és szűrővizsgálatok, ezeknek egy részét azonban átvehetik a folyamatosan kiépülő üzemi szakorvosi rendelőintézetek.

kétségkívül elősegítené - a jelentés szerint - a betegek jobb ellátását az egészségügyi dolgozók, mindeneke előtt az orvosok differenciáltabb bérezése. az orvos fix fizetést kap, amely független a kezelt betegek számától, s ez annak az orvosnak kedvez, akinek kevesebb a munkája. igen alacsony az ápolónők bére. nem megnyugtatók az egészségügyi dolgozók munkahelyi körülményei sem. a váró- és rendelőhelyiségek szükség szerű megnagyobbítását sok esetben az egészségügyi személyzet szociális létesítményeinek terhére végezték el.

/folyt.köv./

- 5 -

16.57/1 l
1709 bel

bb. 56./ a minisztertanács ... 5. folyt./ 1 l

a népi ellátások vizsgálatai ismételtén a látámasztják a jelenlegi vényírási és gyógyszerterítési rendszer módosításának szükségességét. a tapasztalatok szerint az összes betegek 20 százaléka csak gyógyszerek felírásáért megy az orvoshoz és elvonja munkaidejűk egy részét a betegek vizsgálatától.

azt is megállapította a jelentés, hogy miután a társadalombiztosításra jogosultak száma évről-évre emelkedett természetesen növekedett a táppénzes betegek száma. mivel azonban a táppénzeknek csaknem egyharmadát egy-három napos betegségekre fizetik ki, ez a táppénz-rendszer további kritikai elemzését igényli./ vannak országok, amelyekben ilyen rövid időtartamra egyáltalán nem fizetnek táppénzt/. a társadalombiztosítási főigazgatóság és az egészségügyi minisztérium tavaly kilenc megyében tartott rendkívüli felülvizsgálatot és ennek során a betegek több mint husz százalékát keresőképességnek nyilvánították.

a jelentés megállapítja, hogy a betegellátás fejlesztésére hozott intézkedések megfelelőek voltak, de nem történtek meg az indokolatlan táppénzek csökkentéséhez szükséges lépések./mti/

17.00/1 l

1710 jelő

--

- 6 -

-vége-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belsőldi hírek

1969. január 18.

bb. 1. ady emlékezete rádióban, tévében

1 ol/gk/zs/1 l la

1969. január 18.

az ady-megemlékezések sorába - a költő halálának 50. évfordulója alkalmából - több műsorral kapcsolódik be a magyar rádió és televízió is. a rádióban megkezdődött Koczás Sándor tizenkét részből álló „Ady Endre élete és költészete” című előadássorozata, amely hetenként három alkalommal jelentkezik. „a rádió ady-emlékkönyve”, a kortársi emlékezéseket fűzi csokorba, a megszólaltatja Barta Lajost, Benedek Marcellt, Bölöni Györgyöt, Dénes Zsófiát, Dutka Ákost, Földessy Gyulát, Gárdos Mariskát, Gellért Oszkárt, Hatvány Lajost és Lukács Györgyöt. a „miért szép?” című sorozatban az évforduló alkalmából többször is sor kerül ady-versek elemzésére. január 21-én „köszönő az életre”, címmel beszélgetés hangzik el Ady korszerűségéről, 27-én pedig nyilvános ady-estet sugároznak a rádió stúdiójából.

a rádió ifjúsági osztályának „ifjú szivekben élek”, című műsora szintén a költő-óriás emléke előtt tisztelgő, válogatások hangzanak a mikrofon előtt az adyval, illetve életművével való találkozásokról. megszólal többek között Bessenyei György irodalomtörténész, Erdel Ferenc akadémikus, Szabó Pál, Pátzay Pál, Sinkovits Imre és Szokolay Sándor is. január 26-án a „Lányok is ifjak szíveit védnek”, címmel közvetítik az ifjúsági rádió nyilvános irodalmi versenyét, az Ady Endre nevét viselő három hazai gimnázium és a vendéglátóipari technikum „ady”, leánykollégiumának részvételével, 30-án pedig elhangzik az „én fiatalon érkezek meg”, című verses összeállítás, amely Ady pályakezdésétől egészen az „új versek” kötetének megjelenéséig terjedő korszakot öleli fel.

/folyt.köv./

de

- 1 -